

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23. Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr.12
par bioreaktora izveides un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes
tehnoloģiskā kompleksa būvniecības cieto sadzīves atkritumu poligona
„Getliņi” teritorijā, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā, ietekmes
uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2018.gada 14.decembrim.

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „*Getliņi EKO*”, reģistrācijas Nr.40003367816, adrese: Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu novads, LV-2121, tālr. 67317822, e-pasts: info@getlini.lv (turpmāk Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Geo Consultants*”, reģistrācijas Nr.40003340949, adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālr. 67627504 (turpmāk arī Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

- 2015.gada 19.augustā iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums *Bioreaktora izveide un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecība cieto sadzīves atkritumu poligona „Getliņi” teritorijā, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā.*
- 2015.gada 11.novembrī iesniegts aktualizēts ziņojums *Bioreaktora izveide un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecība cieto sadzīves atkritumu poligona „Getliņi” teritorijā, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā* (turpmāk Ziņojums).
- 2015.gada 11.decembrī iesniegti papildinājumi aktualizētajam ziņojumam.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20.panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Bioreaktora izveide un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecība (turpmāk Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Stopiņu novads, Rumbula, Kaudzīšu iela 57, cieta sadzīves atkritumu poligona „Getliņi” (turpmāk Poligons) teritorija (zemes vienības kadastra numurs 8096 009 0009) (turpmāk Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un tās saistība ar citām darbībām Poligonā:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra Paredzētajai Darbībai tika uzsākta 2014.gada 17.oktobrī, kad Birojs, izskatot SIA „Getliņi EKO” 2014.gada 10.septembra lēmumu, kā arī ņemot vērā Poligonā citu plānoto attīstības ieceri - SIA „Vides pakalpojuma grupa” paredzēto darbību - nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas centra/rūpnīcas (turpmāk arī Rūpnīca) darbības jaudas palielināšana līdz 300000t pāršķirotu atkritumu gadā, piemēroja lēmumu Nr.477 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.
- 3.1.2. Savukārt iepriekš minētajai SIA „Vides pakalpojuma grupa” attīstības iecerei - ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra tika piemērota ar Biroja 2014.gada 17.oktobra lēmumu Nr.476 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Abi projekti ir funkcionāli saistīti, jo Rūpnīcai uzsākot darbību, bioloģiski noārdāmie atkritumi uz Poligonu un turpmāk plānotās Paredzētās Darbības objektiem tiks virzīti pēc atkritumu šķirošanas Rūpnīcā.
- 3.1.3. Programmu ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Paredzētajai darbībai Birojs Ierosinātajai izsniedza 2014.gada 8.decembrī; noteikts, ka IVN ietvaros jānovērtē arī savstarpējā un summārā ietekme ar Poligonā esošajām un SIA „Vides pakalpojuma grupa” paredzētajām darbībām. Birojs 2015.gada 8.septembrī izdeva Atzinumu Nr.6 par nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas centra/rūpnīcas būvniecībai cieta sadzīves atkritumu poligona „Getliņi” teritorijā, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā IVN ziņojumu. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju plānotās Rūpnīcas būvniecību paredzēts pabeigt 2015. gada nogalē un atbilstoši publiski pieejamajai informācijai tā ir uzsākusi darbību. Rūpnīcā plānots pāršķirot nešķirotus sadzīves atkritumus, kas atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas padara atkritumus bīstamus” 1.pielikumam klasificējami kā nebīstamie atkritumi. Rūpnīcā paredzēti šādi tehnoloģiskie procesi - atkritumu pieņemšana, atkritumu šķirošana, sašķirotu atkritumu (materiāla) nodošana tālākai apstrādei un noglabāšanai. Vidēji dienā Rūpnīcā plāno ievest ~ 822 t/dnn. nešķirotu sadzīves atkritumu, taču iespējamais atkritumu daudzums var atsevišķās dienās būt mainīgs. Novērtēts, ka Rūpnīcas iekārtu nominālā stundas jauda būs ~80 t pāršķirotu atkritumu stundā. Atšķirotos bioloģiski noārdāmos atkritumus ~ 534 t/dnn. (~ 195 000 t/gadā) plānots transportēt uz bioreaktoru vai bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģisko kompleksu, inertos atkritumus ~ 103 t/dnn. (~ 37 500 t/gadā) plānots noglabāt Poligonā atkritumu šūnā (jeb kalnā), savukārt bīstamos atkritumus (1500 t/gadā) nodot specializētiem atkritumu apsaimniekotājiem, bet krāsainos un melnos metālus (6000 t/gadā, 16,4 t/dienā) un RDF vai tālākai pārstrādei nododamo materiālu (60 000 t/gadā, 164 t/dienā) nodot citiem komersantiem.

- 3.1.4. Poligonā citai Ierosinātājās plānotajai darbībai - no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijas (turpmāk tekstā arī - šķirošanas līnija) būvniecībai ar jaudu 45 000 t/gadā - ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra 2013. gadā netika piemērota (Biroja 2013.gada 25.novembra lēmums Nr. 409 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”). No komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijas izveides mērķis ir apstrādāt atkritumus, kuru sastāvs ir atšķirīgs no iedzīvotāju radīto sadzīves atkritumu plūsmas morfoloģijas – tajos galvenokārt ir būvmateriālu atkritumi, bet palielinātā daudzumā var būt arī koksne, lapas, zari, PVC, metāls, stikls, augsne, komerciālie atkritumi u.c. atkritumi. Šķirošanas līnijā atšķirotos bioloģiski noārdāmos atkritumus ~ 25 t/dnn. (~ 9000 t/gadā) plānots transportēt uz bioreaktoru vai bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģisko kompleksu.
- 3.1.5. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju gan bioreaktorus, gan bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā tiks pieņemti un apstrādāti SIA „*Vides pakalpojumu grupa*” nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcā atšķirotie bioloģiski noārdāmie atkritumi (turpmāk arī BNA) un no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijā atšķirotie BNA. Gan no rūpnīcas, gan no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijas atšķirotajiem BNA pastāvīgi tiks veiktas sastāva analīzes, lai nodrošinātu to atbilstību tālākai apsaimniekošanai (BNA sastāvā jānodrošina vismaz 70 % bioloģiski degradējamu jeb organiskas izcelsmes materiāla).
- 3.1.6. Poligonā plānota bioreaktora izveide ar jaudu 204 000 t pāršķirotu atkritumu gadā un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecība ar jaudu 204 000 t pāršķirotu atkritumu gadā. Pirmā (I) bioreaktora kapacitāte plānota ap 450 000 tonnām atkritumu, piepildot to ~2,2 gadu laikā. Pēc I bioreaktora piepildīšanas, bioloģiski noārdāmie atkritumi tiks izvietoti citos bioreaktorus vai no 2018.gada apstrādāti bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā (turpmāk Komplekss). Kompleksā plānots izmantot bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādi ar sausās fermentācijas metodi, savukārt kā alternatīvais variants tiek izskatīta atkritumu apstrāde pirolīzes iekārtā. Ziņojumā norādīts, ka pagaidām netiek paredzēta vienlaicīga BNA nogādāšana gan bioreaktorā, gan Kompleksā, taču šāda iespējamība netiek izslēgta un var būt iespējama, ja tas būs nepieciešams BNA plūsmas pārdalei uzņēmuma iekšējo funkciju nodrošināšanai un efektīvākai atkritumu apstrādei, kā arī tā būs atkarīga no ekonomiskiem un finansiāliem apsvērumiem. Tiek prognozēts, ka dienā plānots novirzīt uz bioreaktoru vai Kompleksu līdz ~ 559 t atkritumu. Saskaņā ar Ziņojuma 2.2.nodaļā sniegto informāciju BNA pārstrādes rezultātā kalnā apglabājamo atkritumu apjoms ievērojami samazināsies. Bioreaktorā pēc tā tehnoloģiskā procesa pabeigšanas novietoto atkritumu šķirošanas rezultātā vai BNA apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā pēc sausās fermentācijas procesa pabeigšanas materiāla šķirošanas rezultātā veidosies 40 800 t/gadā atkritumu, kurus paredzēts noglabāt Poligonā. No Ziņojuma izriet, ja tiks atrakts bioreaktors (pēc 15 gadiem), apglabājamo atkritumu apjoms tajā gadā var dubultoties.
- 3.1.7. Saskaņā ar Ziņojumu paredzēts, ka visa autotransporta plūsma, kura šobrīd ieved atkritumus Poligonā, tiks novirzīta uz Rūpnīcu. Prognozēts, ka līdzšinējā transporta plūsma (250-300 kravas transporta vienības dienā vienā virzienā ar Paredzēto darbību varētu palielināsies par 3-5 %, bet pēc visu plānoto projektu ieviešanas (arī SIA „*Getliņi EKO*” paredzētās darbības) - kopējā transporta plūsma varētu palielināsies par 7,5%.
- 3.1.8. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde SIA „*Getliņi EKO*” 2010.gada 4. jūnijā ir izsniegusi A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. RI 10IA0002. Atļaujā 2012. gada 4.oktobrī, 2013. gada 30.augustā un 2014.gada 22.novembrī veikti grozījumi, ko būs nepieciešams papildus veikt pēc šīs ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras pabeigšanas.

3.2. Darbības vietas raksturojums:

- 3.2.1. Ziņojumā ir sniegts vērtējums par Darbības vietas esošo vides stāvokli un apstākļiem, kas raksturo galvenos vides aspektus.
- 3.2.2. Paredzētā Darbība plānota SIA „Getliņi EKO” piederošajā īpašumā Stopiņu novadā, Rumbulā, Kaudzīšu ielā 57 zemes vienībā ar kadastra numuru 8096 009 0009. SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotā kopējā Poligona teritorijas platība ir 86,1 ha.
- 3.2.3. Ziņojumā sniegta informācija, ka poligonam pieguļošo zemju platību apgūšana ir praktiski neiespējama, jo tās visas ir privātīpašumā, tāpēc tiek meklēti risinājumi turpmākai efektīvai atkritumu apsaimniekošanai esošajā Poligona teritorijā. Saskaņā ar Ziņojumu plānota vairāku bioreaktoru izbūves kārtu iespējamā izvietošana Poligona teritorijā (I, II, III, IV, V, VI, VII), kurus galvenokārt plānots izvietot pa perimetru poligona ziemeļrietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu malās, savukārt Poligona teritorijas dienvidos, - I bioreaktoru apmēram 29 000 m² jeb 2,9 ha platībā. Kopējā Kompleksa platība paredzēta ap 7 ha (BNA sausās fermentācijas zona apmēram 2,5 ha platībā, komposta sagatavošanas zona apmēram 2 ha platībā un sagatavotā komposta uzkrāšanas zona apmēram 2,5 ha platībā. Kompleksa būvniecība poligona rietumu stūrī sasaistīta ar SIA „Vides pakalpojumu grupa” plānoto darbību jaunās Rūpnīcas būvniecību (abi objekti atradīsies savstarpēji pieguļošās teritorijās). Ņemot vērā nelielo attālumu starp plānotajiem objektiem - Rūpnīcu un Kompleksu, tiek apsvērta iespēja atšķirotos bioloģiski noārdāmos atkritumus no Rūpnīcas uz Kompleksu transportēt pa slēgtu transportieri.
- 3.2.4. Saskaņā ar Stopiņu novada teritorijas plānojumu, Poligons atrodas teritorijā, kuras plānotā (atļautā) izmantošana noteikta „Sadzīves atkritumu deponēšanas teritorijas (RI)”. Īpašumam pieguļošās teritorijās atrodas „Mežu teritorijas (DM)” un „Publiskās zaļās teritorijas (DS)”. Īpašumam tuvumā esošās teritorijās saskaņā ar teritorijas plānojuma zonējumu atrodas „Ražošanas, komunālās saimniecības un noliktavu teritorijas (RR)” un „Jauktas dzīvojamās, sabiedrisko un darījuma iestāžu apbūves teritorijas (JP)”.
- 3.2.5. Attālums no Darbības vietas līdz Stopiņu novada administratīvajam centram (Ulbroka) pa gaisa līniju ir ~5,7 km uz Z, ZA. Tuvākais attālums līdz Rīgas pilsētas administratīvajām robežām ir ~370 m uz DR. DR virzienā ~350 m attālumā ir dzelzceļa līnija Rīga-Daugavpils un ~700 m attālumā A7 autoceļš Rīga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Pāternieki) (Rīgas pilsētas administratīvajās robežās - Maskavas iela). Tuvākā iela (Kaudzīšu iela) atrodas ~250 m attālumā uz DR.
- 3.2.6. Piebraukšana Poligonam un Rūpnīcai plānota pa Kaudzīšu ielu. Jaunu pievedceļu būvniecība netiek plānota.
- 3.2.7. Poligona ZA robežai pieguļ Getliņu purvs. Uz D, R un A no Poligona teritorijas atrodas individuālās dzīvojamās mājas ar piemājas saimniecībām un mazdārziņiem. Paredzētās darbības vietai salīdzinoši tuvu (līdz 630 m attālumam) atrodas 24 dzīvojamās mājas. Tuvākais attālums līdz dzīvojamām mājām ir 75-80 m no Poligona robežas. Novērtēts, ka tuvākā Darbības vietai esošā sabiedriskā ēka ir Gaismas internātskola (Kaudzīšu ielā 31, Rumbulā, Stopiņu novadā), ~1 km uz R.
- 3.2.8. Atbilstoši Aizsargjoslu likuma un Stopiņu novada teritorijas plānojuma nosacījumiem ap Poligonu noteikta 100 m plata sanitārā aizsargjosla.
- 3.2.9. Ziņojumā novērtēts, ka viena no būtiskākajām Poligona vides problēmām ir agrākās atkritumu izgāztuves teritorijā vēsturiski izveidojies plašais gruntsūdeņu

piesārņojums. Galvenais piesārņojuma avots ir Poligonā ietilpstošā vecā atkritumu izgāztuve, kas atrodas ~ 70 m attālumā uz Z, ZA no Rūpnīcas teritorijas. Teritorija reģistrēta VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā „*Piesārņoto un potenciāli piesārņotas vietas*”. Konstatēts, ka piesārņojuma līmenis gan 1996.-1998.gadā, kad pirmo reizi tika konturēts piesārņojuma areāls, gan 2006. un 2013. gadā ievērojami pārsniedz robežlielumus, kas noteikti Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 „*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” (turpmāk MK noteikumi Nr.118). Novērtēts, ka lielākais virszemes ūdens piesārņojums ir grāvī gar Poligona A malu, kur ūdenī N_{kop} . un QSP pārsniedza normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus. Tāpat veikto pētījumu ietvaros konstatēts, ka piesārņojums izplatās arī zem kvartāra iežiem pagulošajā Pļaviņu ūdens horizontā, kur atsevišķu piesārņojošo vielu koncentrācijas pārsniedz fona vērtības. Tāpat novērtēts, ka kvartāra ūdens horizonta saturošo ūdeņu kvalitāte neatbilst dzeramā ūdens obligātā nekaitīguma prasībām (Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr. 235 „*Dzeramā ūdens obligātā nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība*”), un to izmantošana individuālo māju ūdensapgādei netiek rekomendēta. Ziņojumā secināts, ka atbilstoši MK noteikumos Nr.118 noteiktajam teritorijā būtu nepieciešams veikt sanāciju, taču jaunās infrastruktūras izveides ietvaros vecās atkritumu izgāztnes „*Getliņi*” vēsturiskā gruntsūdens piesārņojuma sanācijas pasākumi nav paredzēti. Ziņojumā novērtēts, ka ņemot vērā plānoto objektu būvniecībā un ekspluatācijā izmantojamās tehnoloģijas, nav paredzams, ka plānotās darbības Poligonā varētu pasliktināt esošo situāciju attiecībā pret vēsturiski veidojošos piesārņojumu, kā arī Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā netiek prognozēti gadījumi, kad veicami preventīvie vai sanācijas pasākumi..

- 3.2.10. Paredzētā darbība ir saistīta ar citām darbībām Poligona teritorijā, kas rada ietekmi uz vidi. Atkritumu gāze no Poligona tiek savākta un izmantota elektroenerģijas ražošanai energoblokā ar jaudu 6,3 MW. Galvenās piesārņojošās vielas, kas tiek emitētas atmosfērā no energobloka dūmeņiem, ir oglekļa oksīds (CO), slāpekļa dioksīds (NO₂) un gaistošie organiskie savienojumi (GOS). Vecā un jaunā atkritumu kalna pakājē ir izveidota infiltrāta apsaimniekošanas infrastruktūra. Smaku emisijas avoti Poligona teritorijā ir esošā atkritumu noglabāšanas vieta, infiltrāta attīrīšanas iekārtas un energobloks. Palielinātās transporta intensitātes iespaidā tiek bojāta Kaudzīšu ielas seguma kvalitāte, kā arī palielināto transporta radīto izplūžu gāzu daudzums un troksnis rada neērtības iedzīvotājiem, kas dzīvo Poligonam pieguļošajās teritorijās.
- 3.2.11. Darbības vietas tuvumā saimniecisko darbību veic vairāki citi uzņēmumi. Getliņu purvu apsaimnieko SIA „*Florabalt*” (kūdras ieguve); uz A atrodas Salaspils novada z/s „*Cēderi*”, kas nodarbojas ar grants un smilts karjera izstrādi, ~600 m uz DR atrodas SIA „*Sakret*”, kas nodarbojas ar dažādu būvniecības materiālu ražošanu. Getliņu un Granīta ielā izvietotas vairākas noliktavu teritorijas, SIA „*Consolis Latvija*” dzelzsbetonu konstrukciju ražotne, autotransporta remontdarbnīcas, atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēji u.c. uzņēmumi. 2,5 km attālumā uz Z no Poligona teritorijas atrodas Rīgas otrā termoelektrocentrāle (TEC-2). Ziņojumā novērtēts, ka to darbība tiešā veidā neietekmēs Paredzēto darbību un otrādi, netiek prognozēts, ka šo darbību ietekme summēsies.
- 3.2.12. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai:

- 3.2.12.1. Saskaņā ar ilggadīgiem novērojumiem Darbības vietas apkārtne valdošie ir D vēji. Nokrišņu daudzums gada laikā Darbības vietai tuvākajā meteoroloģiskajā stacijā „*Rīga*” ir vidēji 636mm, vidējais ilggadīgais vēja ātrums ir 4,4 m/s.

- 3.2.12.2. Ziņojumā novērtēts, ka esošās darbības apstākļos Poligonā smaku koncentrācijas aprēķini un gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas aprēķini neuzrāda gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus.
- 3.2.12.3. Darbības vieta atrodas Daugavas upju baseinu apgabalā, ~ 1,7 km attālumā no Daugavas labā krasta. Uz A un R no Darbības vietas pieguļošajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguves karjeros atrodas dīķi. Visapkārt Poligonam ir izveidots novadgrāvis, kuram ar D malu robežojas Paredzētās darbības vieta. Virszemes ūdeņi ar novadgrāvjiem tiek novadīti Daugavā.
- 3.2.12.4. Paredzētās darbības teritorijai nepastāv applūšanas draudi. Darbības vietai tuvākās plūdu riska teritorijas ir pie Daugavas upes (~1,7 km attālumā) un pie Piķurgas upes ietekas Juglas ezerā (~7,4 km attālumā). Darbības vietas teritorijas reljefs ir līdzens ar absolūtā augstuma atzīmi ~12 m.v.j.l.
- 3.2.12.5. Darbības vietai 2,5-5 km apkārtnē atrodas 6 pazemes ūdens atradnes - „Acones ciemats” (2,5 km uz Z), „Forevers”, „Granīta iela” (3 km uz ZR), „Acone, TEC-2” (3,2 km uz ZA), „Šķirotava” (4,2 km uz ZR) un „Grindeks” (4,9 km uz ZR), kur tiek izmantoti D₃gj un D₃gj-am pazemes ūdens horizontu ūdeņi. Tuvākais decentralizētās ūdensapgādes urbums atrodas Poligona teritorijā, bet 600 m attālumā uz D atrodas 2 ūdensapgādes urbumi – Šķeltu ielā 10, Rīgā un SIA „Sakret” teritorijā.
- 3.2.12.6. Poligona teritorijā devona nogulumus un ar tiem saistītos pazemes ūdens horizontus pārsedz kvartāra nogulumi apmēram 15 m – 18 m biezumā, izņemot teritorijas dienvidu daļu, kur kvartāra nogulumu biezums ir tikai 2 m. Virspusē plaši izplatīti kvartāra smilšainie un purvu nogulumi, kas satur gruntsūdeņus. Būvniecībai plānotajās teritorijās zem tehnogēnajiem nogulumiem jeb uzbūvētajās grunts iegul Baltijas ledus ezera smilšaini nogulumi (*lgQ_{3ltvb}*), kuru kopējais biezums ir ~11 m. Tā kā aerācijas zona ir ļoti plāna un to veido ūdeni caurlaidīgi nogulumi, gruntsūdeņi, kas atrodas 1,6-1,9 m dziļumā no zemes virsas, nav aizsargāti no virszemes piesārņojuma. Gruntsūdens plūsma lokāli vērsta novadgrāvju virzienā, bet kopumā uz DA, Daugavas upes virzienā.
- 3.2.12.7. Ziņojumā norādīts, ka mūsdienu ģeoloģisko procesu intensitāte Paredzēto Darbību vietās un tām pieguļošajā teritorijā ir neliela un tie nav potenciāli bīstami. Kā aktīvākie Ziņojumā norādīti nogāžu gravitācijas procesi vecā, rekultivētā atkritumu kalna tuvumā, kā arī krastu abrāzija novadgrāvju tuvumā. Tomēr, secināts, ka gravitācijas procesu izpausmes rekultivētā atkritumu kalna tuvumā ir nelielas, jo rekultivācijas darbi paveikti saskaņā ar normatīvo aktu un standartu prasībām, kā arī abrāzijas procesi esošo novadgrāvju tuvumā ir niecīgi. Biroja pieaicinātais eksperts ir ieteicis lerosinātajai atkārtoti izvērtēt, vai II un III bioreaktora būvniecībai izvēlētajās vietās ir ekonomiski un tehnoloģiski pamatotas.
- 3.2.12.8. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir dabas parks „Doles sala” (iekļauts arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā) ~2 km attālumā un mikroliegums putnu sugas aizsardzībai ~ 1,8 km attālumā. Līdz ar to esošajai un Paredzētajai darbībai nav negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām.
- 3.2.12.9. Tuvākais valsts nozīmes aizsargājamais vēstures piemineklis - Salaspils koncentrācijas nometne atrodas ~ 2,5 km attālumā uz DA no Darbības vietas. Tuvākie vietējās nozīmes kultūras un vēstures objekti atrodas 5-8 km

attālumā. Darbības vietas un tās tuvākajā apkārtnē nav konstatētas ainaviski nozīmīgas teritorijas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Piekļuvi Darbības vietām plānots organizēt no Kaudzīšu ielas pa esošo Poligona pievedceļu (caur galveno iebrauktuvi Poligonā), bet tālāk pa esošiem iekšējiem Poligona ceļiem līdz Darbības vietām. No Ziņojuma secināms, ka pagaidu pievadceļu būvniecība ārpus poligona teritorijas plānotajām darbībām nav nepieciešama. Poligona teritorijā ir blīvs iekšējo ceļu tīkls, kas nodrošina piekļuvi arī Paredzēto Darbību vietām - (I bioreaktoram paredzētai teritorijai būs iespējams piekļūt pa poligona iekšējo ceļu, kas ved gar aktīvās atkritumu noglabāšanas zonas rietumu malas pakāji, savukārt Kompleksa teritorijai būs iespējams piekļūt pa iekšējo poligona ceļu, kas ved gar vecā atkritumu kalna rietumu pakāji. Ziņojumā norādīts, ka iespējams, ka būs nepieciešama iekšējā ceļa atzara veidošana apmēram 130 m garumā. Gan bioreaktorā, gan bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā tiks pieņemti un apstrādāti SIA „*Vides pakalpojumu grupa*” nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcā atšķirotie bioloģiski noārdāmie atkritumi un no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijā atšķirotie BNA. Gan no rūpnīcas, gan no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijas atšķirotajiem BNA pastāvīgi tiks veiktas sastāva analīzes, lai nodrošinātu to atbilstību tālākai apsaimniekošanai (BNA sastāvā jānodrošina vismaz 70 % bioloģiski degradējamu jeb organiskas izcelsmes materiāla). Pārējo atkritumu daļu (ap 20-30 %) veido inerti atkritumi - stikls, akmeņi, higiēnas preces u.c. Sastāva kvalitātes un kvantitātes kontrole nepieciešama arī inertei atkritumu daļai. Tādēļ 1 reizi nedēļā paredzēta šo atšķirotu materiālu laboratoriskās analīzes veikšana tehnoloģiskā procesa efektivitātes kontrolei specializētā laboratorijā, kas tiks ierīkota personāla ēkā. Citas kvalitātes kontroles prasības atšķirotajiem atkritumiem netiek izvirzītas.
- 3.3.2. Bioreaktorā paredzēts izvietot atšķirotus, bioloģiski noārdāmus atkritumus. Izvietojot atkritumus bioreaktorā, pa slāņiem tiks ierīkotas infiltrāta recirkulācijas un gāzes savākšanas sistēmas. Pēc bioreaktora piepildīšanas ar BNA, to paredzēts nosegt ar pagaidu rekultivācijas slāni, un apmēram 15 gadu ilgā periodā tiek plānota biogāzes iegūšana. Pēc tam, kad biogāzes ieguve samazināsies līdz minimumam, bioreaktoru pakāpeniski atsegs, materiālu (atkritumus) atšķirot, iegūstot 80 % kompostam derīgu materiālu un 20 % inerto daļu. Kompostu iespējams realizēt, savukārt inerto daļu paredzēts apglabāt aktīvās atkritumu noglabāšanas zonā poligona teritorijā. Izmantoto bioreaktora teritoriju (vietu) iespējams izmantot atkārtoti, nākošā bioreaktora izveidei. Saskaņā ar Ziņojumu:
- 3.3.3. Bioreaktoram paredzētās teritorijas garums plānots aptuveni 200 m, platums DA malā - 120 m, ZR malā - 140 m. Bioreaktora pamatne atradīsies 14 m v.j.l., paredzētais bioreaktora biezums būs 18 m (kopējais atkritumu kalns veidosies 32 m v.j.l. augstumā). Sānu nogāžu slīpums tiks precizēts bioreaktora būvprojekta sagatavošanas laikā. Ziņojumā norādīts, ka bioreaktorā novietoto BNA sablīvēšanās iespēja būs 1 tona : 1 m³.
- 3.3.4. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam I bioreaktora pamatne ir jau izveidota iepriekšējos gados un to veido māla slānis 1 m biezumā, secīgi virs tā HDPE ģeomebrāna 2 mm biezumā, ģeotekstils un veidots drenējošais slānis ar infiltrāta savākšanas sistēmu, tādējādi izslēdzot infiltrāta noplūšanu augsnē, gruntī un gruntsūdeņos. Poligona pamatne atbilst Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1032 „*Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi*” noteiktajām prasībām.

- 3.3.5. Piegādātie BNA no autotransporta konteinera tiks izbērti tieši bioreaktora zonā, sākot atkritumu novietošanu no viena stūra, veidojot kārtas. BNA piegāde bioreaktorā paredzēta katru dienu, 365 dienas gadā, Rūpnīcas darba laikā, kas būs no 7:00 līdz 23:00.
- 3.3.6. Bioreaktora zonā pastāvīgi darbosies buldozers, kurš atvestos atkritumus vienmērīgi izlīdzinās 5-10 m platā zonā, apmēram 2-3 m biezumā.
- 3.3.7. Dienā bioreaktorā veidosies ap 13 m³ infiltrāta (4745 m³/gadā), kuru paredzēts izmantot kā papildus mitrināšanas materiālu, taču papildus vēl būs nepieciešams ~1255 m³/gadā, ~3,4 m³/dienā infiltrāta. Šo papildus nepieciešamo infiltrāta plānots iegūt no citām poligona atkritumu šūnām veidojošā infiltrāta.
- 3.3.8. Ziņojumā bioreaktorā pirmajā gadā saražotās gāzes apjoms aprēķināts 1531 m³/h un iegūtās gāzes apjoms - 1148 m³/h (pie metāna satura gāzē - 50 %). Ir novērtēts, ka gāzes ražošanas apjoms gadā vidēji kritīsies par apmēram 9,5 % no maksimālās stundas apjoma un 2024.gadā tas būs aptuveni 630 m³/h. Biogāzes pamatā ir metāns (CH₄), kura saturs vidēji mainās 52-54% robežās no kopējā gāzes sastāva. Pārējo daļu veido, galvenokārt CO₂, kā arī nelielos daudzumos sērūdeņradis (H₂S), amonjaks, silīcija savienojumi un siloksāns, slāpekļis, ūdeņradis, hlors, fluoru saturoši savienojumi, gaistošie organiskie savienojumi (GOS), kā arī kondensāts.
- 3.3.9. Bioreaktoru paredzēts nosegt ar 0,5 m biezu māla slāni, virs kura tiks veidota augsnes auglīgā kārta ar veģetāciju.
- 3.3.10. Ziņojumā norādīts, ka pirms katra nākošā bioreaktora izbūves tiks veikta ekonomisko ieguldījumu - ieguvumu analīze, lai novērtētu optimālākās bioreaktora novietošanas iespējas poligona teritorijā, kā arī tiks izstrādāts būvprojekts (tehniskais projekts), kurā detalizēti tiks noteikts bioreaktora pamatnes novietojums, pretinfiltrācijas slāņa uzbūve un bioreaktora uzbūves tehnoloģiskie nosacījumi. Katrs nākošais bioreaktors tiks pielāgots atbilstoši vietas nosacījumiem, saglabājot tā principiālo uzbūves shēmu. Ņemot vērā to, ka II un III bioreaktora vieta ir izvēlēta vecā, rekultivētā atkritumu kalna vietā, jauno bioreaktoru izvietošanai šajā teritorijā var būt divi risinājumi - vecā, rekultivētā atkritumu kalna likvidēšana vai jauno bioreaktoru izbūve virs kalna (šī Ziņojuma ietvaros detalizēti nav vērtēts).
- 3.3.11. Kompleksa būvniecības ieceres mērķis ir samazināt apglabājamo atkritumu apjomu Poligonā un ātras (līdz 30 dienām) BNA apstrādes rezultātā ar sausās fermentācijas metodi iegūt biogāzi, no kuras tālāk ražot elektroenerģiju un siltumenerģiju, savukārt no pārstrādātiem atkritumiem iegūt augstvērtīgu kompostēšanas materiālu.
- 3.3.12. Plānots, ka Komplekss darbību varētu uzsākt 2018.gadā. BNA piegāde kompleksam paredzēta katru dienu, 365 dienas gadā, nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcas darba laikā, kas būs no 7:00 līdz 23:00. BNA apstrādes tehnoloģiskais komplekss ietver:
- 3.3.12.1. sausās fermentācijas zonu,
 - 3.3.12.2. komposta sagatavošanas zonu,
 - 3.3.12.3. sagatavotā komposta uzkrāšanas zonu.
- 3.3.13. Sausās fermentācijas metode paredz atkritumu (materiāla) apstrādi slēgtā, hermētiskā tīlpumā (konteinerā) pastiprināti pievadot siltumu un veicinot ātru BNA sadalīšanos. Konteineru skaits un izmēri tiks salāgoti ar nepieciešamo apstrādājamo atkritumu daudzumu. Tā kā atkritumiem netiek pievadīts skābeklis, anaerobās fermentācijas laikā daļa no enerģijas, ko satur biomasa, tiek pārvērsta metānā, kas ir galvenais enerģijas nesējs. Sausās fermentācijas process vienā konteinerā paredzēts no 18 līdz 30 dienām. Atkritumu sadalīšanās laikā veidojošos biogāzi paredzēts savākt un

novadīt uz sadedzināšanas iekārtām. Pēc procesa beigām fermentācijas atliekas tiek žāvētas, šķirotas un procesa gala rezultātā veidojas kompostam derīgais materiāls, kas pēc sastāva pielīdzināms mēslošanas līdzekļiem. Izmantojot sausās fermentācijas metodi BNA apstrādē, tiks iegūti sekojoši resursi un gala produkti:

- 3.3.13.1. biogāze;
- 3.3.13.2. siltumenerģija;
- 3.3.13.3. elektroenerģija;
- 3.3.13.4. komposts.

3.3.14. Sausās fermentācijas tehnoloģiskais process ietver BNA nogādi konteineros ar autotransportu vai pa slēgtu transportieri no Rūpnīcas uz Kompleksas sausās fermentācijas zonu. IVN Ziņojuma ietvaros veiktā smaku izplatības novērtējumā pieņemts sliktākais scenārijs, kad atkritumi no rūpnīcas uz Kompleksu tiek pārvadāti konteineros. Paredzēts, ka autotransports ar BNA iebruks konteinerā un izbērs atkritumus uz grīdas. Konteineru grīdā un sienās integrēta siltumenerģijas pievades sistēma. Konteinerā darbosies frontālais iekrāvējs, kas atvestos atkritumus sablīvēs/sastums kaudzē. Pēc konteineru piepildīšanas tiks aizvērtas hermētiskās tērauda durvis, un ar datorizētas sistēmas palīdzību uzsākts atkritumu (materiāla) sausās fermentācijas process. Paredzams, ka katru dienu tiks uzsākta vismaz viena konteineru darbība, savukārt daļēji piepildītais konteiners vakarā tiks aizvērts ar hermētiskajām durvīm, lai maksimāli ierobežotu smaku izplatību. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, fermentācijas process būs pilnībā automatizēts un pastāvīgi uzraudzīts / kontrolēts ar datortehnikas palīdzību. Konteinerus paredzēts aprīkot ar šādām galvenajām tehnoloģisko funkciju nodrošinošām sistēmām:

- 3.3.14.1. Siltumenerģijas pievades un kontroles sistēmu. Intensīvās fermentācijas process sastāv no četrām fāzēm:
 - 3.3.14.1.1. uzkaršanas (temperatūra tiek palielināta no 20⁰C līdz 50⁰C apmēram pus dienas laikā),
 - 3.3.14.1.2. degradācijas (temperatūra tiek uzturēta 50⁰C apmēram desmit dienas);
 - 3.3.14.1.3. sterilizācijas (temperatūra tiek paaugstināta līdz 63-65⁰C un uzturēta apmēram septiņpadsmit dienas);
 - 3.3.14.1.4. dzesēšanas (temperatūra tiek strauji samazināta līdz 20⁰C vienas –divu dienu laikā).

Fermentācijas procesā augstā temperatūra nodrošinās patogēnu iznīcināšanu materiālā.

- 3.3.14.2. Perkolata savākšanas un recirkulācijas sistēmu. BNA intensīvās fermentācijas laikā konteinerā veidosies šķidrums – „*perkolats*”, kuru paredzēts savākt caur grīdā iebūvētām perforācijas atverēm un ar sūkņu palīdzību novadīt uz savākšanas tvertni. Perkolata savākšanas tvertnei pastāvīgi tiks pievadīts siltums, un atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, uzkrātais perkolats tiks atkārtoti izsmidzināts konteinerā caur griestos ierīkotām atverēm).
- 3.3.14.3. Biogāzes savākšanas un novadīšanas sistēmu. BNA fermentācijas procesā veidojošā biogāze tiks savākta caur konteineru griestos iebūvētu sistēmu un novadīta uz poligona teritorijā esošo energobloku. Pēc iekārtu ražotāju sniegtās informācijas, šāda veida fermentācijas procesā no vienas tonnas atkritumu iespējams iegūt ap 80 m³ gāzes, kas gadā veido ap 16 320 000 m³ vai 1863 m³/h. Gāzes apjoms pieņemts pie metāna satura gāzē - 50 %.

3.3.15. Lai novērstu eksplozīvas atmosfēras veidošanos konteineru piepildīšanas un iztukšošanas laikā, sistēma ir aprīkota ar augstas drošības ierīcēm. Kā norādīts

Ziņojumā, atbilstoši dažādu ražotāju sniegtai drošības garantijai, sprādzienu risks ir neiespējams.

- 3.3.16. Bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa darbības rezultātā faktiski netiek radīti atkritumi, jo galvenā ražošanas izejviela ir atkritumi, attiecīgi efektīvas apstrādes rezultātā tiek samazināts to apjoms un iegūta biogāze. Jāpiemin, ka fermentācijas procesā veidojošais materiāls ir starpprodukts - fermentācijas atliekas, kas tālāk tiek nogādātas žāvēšanai un šķirošanai, iegūstot gala produktu - kompostu.
- 3.3.17. Bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumi kā izejvielas apskatāmajos tehnoloģiskajos procesos (iekārtās) netiks izmantotas. Tai pat laikā jāatzīmē, ka iekārtu tehnoloģisko procesu uzturēšanai būs nepieciešama dažādu ķīmisku vielu izmantošana (piemēram, industriālās eļļas, smērvielas u.c.), tomēr nav paredzams, ka to apjoms varētu būt lielāks par 100 kg/gadā. Iekšējā transporta darbības nodrošināšanai tiks izmantota dīzeļdegviela. Transporta līdzekļi tiek uzpildīti uzņēmumā izvietotajā degvielas uzpildes stacijā.
- 3.3.18. BNA sausās fermentācijas rezultātā veidosies fermentācijas atliekas, kuras paredzēts izžāvēt. Žāvēšanas process var norisināties tajos pašos konteineros vai citos konteineros. Žāvēšanas process norisināsies slēgtā konteinerā, vienas-divu nedēļu laikā, pievadot atkritumiem siltu gaisu. Gaiss tiek pievadīts caur griestiem ar gaisa strūklu palīdzību, lai veicinātu aerobu vidi visā materiāla struktūrā. Mehāniska materiāla maisīšana netiek paredzēta. Žāvēšanas procesā nelielos apjomos var veidoties infiltrāts, kas atdalīsies no materiāla. Infiltrātu paredzēts savākt caur grīdu, kurā ierīkotas speciālas atveres infiltrāta savākšanai un ar sūkņu palīdzību un novadīt uz poligonā esošo infiltrāta uzkrāšanas dīķi. Pēc žāvēšanas procesa beigām, izžāvētais materiāls (aptuveni 560 tonnas/dienā) no sausās fermentācijas zonas tiks aizvests uz komposta sagatavošanas zonu ar frontālā iekrāvēja palīdzību.
- 3.3.19. Komposta sagatavošana paredzēta blakus sausās fermentācijas zonai (aptuveni 100-150 metru attālumā), slēgta vai daļēji atvērta tipa angārā, zem jumta, apmēram 2 ha platībā. Attālumus starp abām zonām ir neliels – aptuveni 100-150 metri, līdz ar to viena konteineru apjomu iespējams pārvest vienas dienas laikā. Atvesto materiālu paredzēts sijāt caur trumuļsietiem, atšķirojot sekojošas materiāla daļas:
- 3.3.19.1. inertos atkritumus (kā stikls, plastmasa, akmeņi u.c.) - ap 40 800 t/gadā, 112 t/dnn ar kravas automašīnām ar kravnesību līdz 20 tonnām nogādās poligona atkritumu apglabāšanas šūnā (aptuveni 6 reisi dienā);
- 3.3.19.2. kompostam derīgo materiāla daļu - ap 163 200 t/gadā, 447 t/dnn, kuru nogādās sagatavotā komposta uzkrāšanas zonā ar frontālā iekrāvēja palīdzību. Komposta uzkrāšanas zonā paredzēts ierīkot speciālu pamatni un lietot notekūdeņu savākšanas sistēmu, kuras risinājumi detalizēti tiks risināti būvprojekta (tehniskā projekta) izstrādes laikā. Atvēlētajās komposta uzkrāšanas zonās būs iespējams novietot līdz 81 600 tonnām komposta, berot to kaudzē līdz 4,5 m augstumam ar nogāžu slīpumu 45°. Paredzēts, ka kompostu no poligona teritorijas izvedīs tā uzpircēji ar savu transporttehniku kā beramkravu. Kompostu paredzēts realizēt komersantiem kā augstvērtīgu mēslojuma materiālu (līdzvērtīgs melnzemei), kuru varēs izmantot teritoriju labiekārtošanā u.c. Ziņojumā norādīts, ka ne inertie atkritumi, ne kompostam derīgā materiāla daļa nesaturēs bīstamos atkritumus, līdz ar to bīstamo atkritumu utilizācija nebūs nepieciešama.

- 3.3.20. Elektroenerģiju gan bioreaktorā, gan Kompleksam paredzēts nodrošināt no diviem piegādātājiem. Galvenais pieslēgums paredzēts SIA „Getliņi EKO” energoblokam, savukārt avārijas gadījumos rezerves elektroapgādes pieslēgums kompleksam paredzēts no AS „Sadales tīkls”.
- 3.3.21. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā sausās fermentācijas procesā ūdensapgāde nav nepieciešama, bet būs nepieciešami Kompleksa kopējo pamatfunkciju nodrošināšanai iekārtu tehniskās apkopes laikā, telpu uzkopšanai, tehnoloģisko iekārtu atsevišķu elementu dzesēšanas sistēmai, ugunsdzēsības prasību nodrošināšanai u.c. Ūdens apgāde (arī ugunsdzēsības vajadzībām) paredzēta, veidojot pieslēgumu pie SIA "Getliņi EKO" ūdensapgādes tīkla (ieguves vieta - Poligona teritorijā esošs artēziskais urbums). Ziņojumā prognozētais ūdens patēriņš ~ 10 m³/dnn. jeb 3650 m³/gadā. Ziņojumā novērtēts, kas esošā urbuma jauda ir pietiekoša (atbilstoši urbuma ģeoloģiski-tehniskās pases informācijai, urbuma maksimālais debīts ir 864 m³/dnn. (10 l/sec.), šobrīd tiek izmantoti 50-56 m³/dnn.), lai nosegtu visu poligona teritorijā esošo un plānoto objektu ūdens patēriņu. Nepieciešamības gadījumā ugunsdzēsībai paredzēts ūdens arī no Poligona teritorijā 2 esošajiem, savstarpēji savienotiem ūdens (attīrītā infiltrāta) nostādināšanas rezervuāriem (tūlums 1000 m³ un 3000 m³).
- 3.3.22. Saskaņā ar Ziņojumu bioreaktora tehnoloģisko procesu norises rezultātā veidosies 13 m³ infiltrāta dienā, 4745 m³/gadā. Infiltrāts tiks savākts un novadīts uz savākšanas rezervuāru, no kura tālāk tas tiks pārsūkņēts uz esošo infiltrāta sūkņu staciju. No esošās infiltrāta sūkņu stacijas tiks regulēta nepieciešamā infiltrāta apjoma atgriešana bioreaktorā tā papildus mitrināšanai. Viss bioreaktorā veidojošais infiltrāts tiks izmantots atkārtoti. Savukārt Prognozēts, ka Kompleksa darbības rezultātā veidosies gan perkolats no sausās fermentācijas procesa, kuru novadīs uz tvertni, gan sadzīves notekūdeņi - no telpu uzkopšanas darbiem, tehnoloģisko iekārtu apkopes un tīrīšanas darbiem u.c. Perkولاتu paredzēts novadīt uz poligona teritorijā esošo infiltrāta uzkrāšanas dīķi (ap 2 m³/dnn., 730 m³/gadā). Sadzīves komunālos notekūdeņus no kompleksa arī paredzēts novadīt uz poligona infiltrāta uzkrāšanas dīķi (ap 3 m³/dnn., 1095 m³/gadā). Plānots, ka gan perkolats, gan sadzīves notekūdeņi uz uzkrāšanas dīķi tiks novadīti bez priekšattīrīšanas. No uzkrāšanas dīķa tālāk savāktie notekūdeņi (perkolats, infiltrāts) tiks novadīti uz poligona bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipi paredz prasību, ka paredzētās darbības novērtējuma ietvaros tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas gan tehnoloģiskajam procesam, gan darbības vietai. Vērtējot Paredzētās darbības alternatīvos risinājumus, Ziņojumā ir vērtētas divas alternatīvas bioloģiski noārdāmo atkritumu iespējamam apstrādes veidam Kompleksā - sausās fermentācijas metode (1.alternatīva) un bioloģiski noārdāmu atkritumu apstrāde pirolīzes iekārtā (2.alternatīva).
- 3.4.2. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, kā galvenie kritēriji abu piedāvāto alternatīvu izvērtēšanai izmantoti identificētie Paredzētās darbības būtiskākie ietekmes uz vidi aspekti un papildfaktori, kas norādīti Ziņojuma 7.1. tabulā. Visi iepriekšminētie aspekti abu alternatīvu gadījumā novērtēti izmantojot Izstrādātajās izveidotus vērtēšanas kritērijus, kur zemākais no tiem (-2) atbilst būtiski negatīvai ietekmei, bet augstākais (+2) būtiskai pozitīvai ietekmei. Ziņojumā piedāvātās atkritumu apsaimniekošanas alternatīvas vērtētas pēc to ietekmes uz vidi. Vienlaikus piemērotākā risinājuma izvēlei vērtēti arī citi faktori, piemēram, tehnoloģijas izmaksas, cilvēkresursu piesaiste, atšķīrotā materiāla kvalitāte u.c.

- 3.4.3. Atbilstoši vērtēšanas kritērijiem veikts abu tehnoloģisko alternatīvu salīdzinājums. Secināts, ka nav konstatējami tādi apstākļi, kas nepieļautu vienas vai otras alternatīvas pielietošanu, veicot Paredzēto darbību. Abu piedāvāto alternatīvu realizācija nešķirot sadzīves atkritumu šķirošanā novērtēta kā iespējama. Galvenās identificētās atšķirības vērtētajām alternatīvām ir:
- 3.4.3.1. gaisu piesārņojošo vielu emisijas, kas tiek prognozētas augstākas 1.alternatīvas gadījumā, nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus, jo 1.alternatīvas gadījumā iegūtā biogāze tiek novadīta uz poligona teritorijā esošo energobloku, kurā tiek nodrošināta tās apstrāde un sadedzināšana, iegūstot elektroenerģiju un siltumenerģiju, radot gaisu piesārņojošo vielu emisijas, savukārt 2. alternatīvas gadījumā, atkritumu apstrādes rezultātā pirolīzes iekārtā, kā norādīts Ziņojumā, patentētā tehnoloģija nodrošina sistēmas darbību bez gaisu piesārņojošo vielu emisijām (faktiski – ievērojami samazinātām emisijām),
 - 3.4.3.2. iespējamais trokšņa līmenis, kas 2.alternatīvas gadījumā tiek prognozēts nedaudz augstāks,
 - 3.4.3.3. tehnoloģisko iekārtu izmaksas, kas ir augstākas 2.alternatīvas gadījumā.
- 3.4.4. Izvērtējot un salīdzinot piedāvātās alternatīvas, Ierosinātāja ir devusi priekšroku 1.alternatīvas izvēlei, kas paredz bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādi Kompleksā izmantojot sausās fermentācijas tehnoloģiju. Tai pat laikā jāatzīmē, ka detalizēts pirolīzes risinājumu raksturojums un vērtējums nav sniegts un Kompleksa izbūve tiek piedāvāta kā galvenā izvēlēta un izvērtētā alternatīva. Līdz ar to Biroja vērtējumā, ja kādu iemeslu dēļ turpmākajā projektēšanas gaitā tiek plānots mainīt atkritumu apstrādes/pārstrādes tehnoloģiju un Kompleksa izbūvi tiek plānots aizvietot ar pirolīzes iekārtas vai iekārtu uzstādīšanu, nepieciešams veikt padziļinātu un detalizētāku vērtējumu.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2014.gada 10.septembra iesniegums ietekmes uz vidi novērtējumam Nr.111./2014.
- 4.2. Biroja 2014. gada 17.oktobra Lēmums Nr.477 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.
- 4.3. Ierosinātājas 2014.gada 22.novembra vēstule 142./2014. ar pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei.
- 4.4. Izstrādātājas 2014.gada 22.novembra vēstule Nr.673/2014 ar kuru Birojā iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, tajā skaitā 2014.gada 11.novembra sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols.
- 4.5. Biroja 2014.gada 8.decembrī izdotā *Programma ietekmes uz vidi novērtējumam bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecībai poligona „Getliņi” teritorijā Stopiņu novadā* (derīga līdz 2019.gada 8.decembrim).
- 4.6. Stopiņu novada domes 2015.gada 9.februāra vēstule Nr.01-17/E152 (arī elektroniskā vēstule ar Nr.01-17/E84) *Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu nekustamā īpašumā Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu novadā.*
- 4.7. Ierosinātājas 2015.gada 4.marta elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.8. Ierosinātājas 2015.gada 17.marta elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegts 2015.gada 10.marta ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols un dalībnieku saraksts.

- 4.9. 2015.gada 10.marta Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols.
- 4.10. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2015.gada 30.jūnija vēstule Nr.4.5.-19/4443.
- 4.11. Izstrādātājas 2015.gada 19.augusta vēstule Nr.398/2015, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Birojā un izstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums.
- 4.12. Izstrādātājas 2015.gada 19.augusta Birojā iesniegtais Ziņojums, 1 sējums ar 8 pielikumiem.
- 4.13. Ekspertu atzinumi.
- 4.14. Biroja 2015.gada 15.oktobra vēstule Nr.3-02/1774, ar kuru pieprasīta papildus informācija.
- 4.15. Izstrādātājas 2015.gada 11.novembra vēstule Nr.524/2015, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Birojā un izstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums.
- 4.16. Izstrādātājas 2015.gada 19.novembrī Birojā iesniegtais Ziņojums, 1 sējums ar 8 pielikumiem.
- 4.17. Biroja 2015.gada 16.novembra vēstule Nr.3-02/1774 par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu.
- 4.18. Izstrādātājas 2015.gada 11.decembra vēstule Nr.571/2015, ar kuru iesniegti papildinājumi ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam (9.pielikums).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

- 5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:**
- 5.1.1. Paziņojums par Paredzēto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriešanu 2014.gada 28.oktobrī tika publicēts laikrakstā „Rīgas aprīņķa avīze” (Ziņojumā norādīts, ka papildus publikācija ievietota Stopiņu novada domes informatīvajā laikrakstā “Tēvzemīte”), Stopiņu novada tīmekļa vietnē www.stopini.lv, kā arī Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Stopiņu novada domē (Institūta ielā 1a, Ulbrokā, Stopiņu novadā), kā arī tīmekļa vietnēs: <http://www.geoconsultants.lv> un www.getliņi.lv.
 - 5.1.2. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2014.gada 11.novembrī plkst. 18:00 SIA „Getliņi EKO” administrācijas ēkas zālē, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes protokolu sanāksmē piedalījās 21 interesents. Sanāksmes sākumā Izstrādātājas pārstāve klātesošos informēja, ka sanāksmē faktiski apvienotas divas sabiedriskās apspriešanas – SIA „Getliņi EKO” un SIA „Vides pakalpojumu grupa” plānotās darbības. Klātesošie tika iepazīstināti ar plānotajiem projektiem, ko paredzēts īstenot Poligonā. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dalībnieki interesējās par kurināmā ražošanu no atkritumiem, par ievestā materiāla un gatavās produkcijas uzglabāšanu, kā arī par bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu tehnoloģiskā kompleksa darbības principiem un iespējamām ietekmēm. Atbildes uz interesējošajiem jautājumiem sniedza gan Izstrādātājas, gan lerosinātājas pārstāvji, skaidrojot, ka šķirošanas Rūpnīcā paredzēts atdalīt visus otrreizēji izmantojamus atkritumus, bet to pārstrāde Paredzētās darbības teritorijā nav plānota. Skaidrots, ka otrreizēji izmantojamo atkritumu plūsma būs atkarīga no komersanta

vienošanās ar citiem uzņēmumiem par atkritumu nodošanu tālākai to pārstrādei. Tika izklāstīts, ka ievestos nešķirotos atkritumus plānots uzglabāt slēgtā angārā nelielā apjomā, kur tie netiks uzglabāti ilgāk par vienu vai divām dienām, bet tālāk tiks nodoti uz pārstrādi. Ierosinātās pārstāvis kļiedēja interesentu bažas par iespējamo atkritumu uzglabāšanu ārpus telpām, apgalvojot, ka tie netiks uzglabāti ārpusē un, ja Rūpnīcā tiks plānoti ilgāki pārtraukumi, tad, piemēram, materiālu var ķīpot, jo kompresētā veidā gatavā materiāla zonā ir iespējams uzglabāt pat divu nedēļu saražoto apjomu. Izstrādātājas pārstāvis skaidroja, ka plānotā darbība veicinās gan īstermiņa, gan ilgtermiņa kopējās summārās ietekmes mazināšanu un nav sagaidāms, ka kāda no ietekmēm varētu palielināties. Interesenti bija norūpējušies par smaku mērījumiem un iespējamo trokšņa līmeņa palielināšanos, palielinoties transporta reisu skaitam. Iedzīvotāji interesējās arī par ugunsdrošības risinājumiem šķirošanas Rūpnīcā. Izstrādātājas un Ierosinātāju pārstāvji iespēju robežās sniedza atbildes uz sanāksmes dalībnieku jautājumiem. Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs nesaņēma nevienu rakstisku priekšlikumu vai ierosinājumu.

- 5.1.3. Pamatojoties uz Ierosinātājas pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2014.gada 8.decembrī Ierosinātājai izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam bioreaktora izveidei un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecībai poligona „Getliņi” teritorijā.
- 5.1.4. Pēc ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas termiņa beigām izdošanas Birojs saņēma Stopiņu novada dome (turpmāk arī Dome) 2015.gada 9.februāra vēstuli Nr.01-17/E152 *Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu nekustamā īpašumā Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu novadā* (arī 2015.gada 19.februāra vēstule Nr.01-17/E84 *Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu nekustamā īpašumā Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu novadā*), kur norādīts, ka Dome atbalsta paredzētās darbības realizāciju, kā arī informē, ka par Paredzēto darbību tiks informēta arī Salaspils novada dome. Vēstulē atzīmēts, ka Dome izprot, ka Poligons ir vieta atkritumu apglabāšanai, bet vienlaikus lūdz, iespēju robežās, samazināt Plānotās darbības iespējamās negatīvās ietekmes vai papildus neietekmēt vidi tuvumā esošajās dzīvojamās mājās sekojošos aspektos: smakas, gaiss, troksnis, augsne un ūdens, lidojoši vieglie materiāli un gaisma. Vienlaikus Stopiņu novada dome vēstules bija nosūtījusi arī Ierosinātājai.

5.1. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu publicēts Stopiņu novada dome informatīvā izdevuma "Tēvzemīte" 2015. gada 3.marta izdevumā un laikraksta „Rīgas aprīņa avīzē” 2015. gada 2. marta izdevumā Nr. 17 (8548), kā arī Stopiņu novada dome tīmekļa vietnē www.stopini.lv un Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums un tā kopsavilkums bija pieejams Stopiņu novada domē (Institūta ielā 1a, Ulbrokā, Stopiņu novadā), darba laikā, kā arī interneta tīmekļa vietnēs – www.getlini.lv un www.geoconsultants.lv.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskā apspriede klātienē notika 2015.gada 10.martā plkst.18.00 SIA „Getliņi EKO” administrācijas ēkas zālē, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu sanāksmē piedalījās 11 interesenti. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Izstrādātājas pārstāve klātesošos informēja par sabiedriskās apspriešanas organizēšanas kārtību un to, ka ir sagatavoti un sabiedrībai vērtēšanai nodoti divi IVN ziņojumi – „Bioreaktora izveides un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecība” (Paredzētā darbība) un „Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas centra/rūpnīcas būvniecība” (SIA „Vides pakalpojumu grupa” paredzētā darbība), kuras abas plānots īstenot Poligona teritorijā.

Sabiedrība tika informēta par ziņojumu izstrādes gaitā vērtētajām ietekmēm, plānoto projektu realizācijas termiņiem un paredzēto darbību izvietojumu Poligonā. Interesentus informēja, ka ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā secināts, ka plānoto projektu realizācijas rezultātā sagaidāma ietekme uz gaisa kvalitāti, smaku veidošanās, kā arī transporta intensitātes pieaugums, kas veicinās trokšņa līmeņa un putekļu daudzuma palielināšanos. Klātesošie tika informēti, ka plānots ieklāt asfalta segumu posmā no Kaudzīšu ielas līdz Getliņu ielai. Tika norādīts, ka iespējams papildus līdzekļus trotuāra izbūvei piešķirs pašvaldība. Izstrādātājas pārstāve informēja klātesošos par veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, kas parāda, ka lielākā daļa no respondentiem atbalsta vai drīzāk atbalsta Paredzētās darbības realizāciju, bet ~ 5% to drīzāk neatbalsta vai neatbalsta.

- 5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2015.gada 30.jūnija vēstuli Nr.4.5.-19/4443 *Par ietekmes uz vidi novērtējumu*, kurā sniegtas atsauksmes par Ziņojumu un priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai
- 5.2.4. Ziņojums Birojā tika iesniegts 2015.gada 19.augustā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un elektroniskās saites uz sagatavoto aktualizēto Ziņojumu bija pieejamas Stopiņu novada interneta mājaslapā www.stopini.lv un Biroja mājaslapā www.vpvp.gov.lv. Ziņojums elektroniski bija pieejams Ierosinātājas interneta mājaslapā www.getlini.lv un Izstrādātājas interneta mājas lapā www.geoconsultants.lv.
- 5.2.5. Birojs, pieaicinot ekspertus, izvērtēja Ziņojumu un izvērtējot Ziņojuma aktuālo versiju, konstatēja, ka tas vairākos aspektos nesatur pietiekošu informāciju par Paredzēto darbību un tās ietekmi, līdz ar to Birojs pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta (2)daļu, ar 2015.gada 15.oktobra vēstuli Nr.3-02/1774 nodeva ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Ierosinātājai un Izstrādātājai papildināšanai un trūkumu novēršanai. Vēstulei tika pievienoti arī pieaicināto ekspertu atzinumi.
- 5.2.6. SIA "Geo Consultants" 2015.gada 11.novembrī Birojā iesniedza Ziņojuma aktuālo versiju. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu un Ziņojums tika ievietots mājaslapās www.stopini.lv, www.getlini.lv, www.geoconsultants.lv un www.vpvp.gov.lv.
- 5.2.7. SIA "Geo Consultants" 2015.gada 11.decembrī Birojā iesniedza papildinājumus Ziņojuma aktuālajai redakcijai, kā arī ievietoja informāciju par veiktajiem papildinājumiem tīmekļa vietnēs www.getlini.lv un www.geoconsultants.lv.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1.IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no būvdarbu nepieciešamības, būvniecības laikā radušos atkritumu apsaimniekošanas, atkritumu transportēšanas, gaisu piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanās, trokšņa līmeņu izmaiņām, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību, aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, kultūrvēsturiskiem objektiem, ainaviskām teritorijām, grunts un gruntsūdens kvalitāti u.c. jomām, kā arī šo jomu mijiedarbību. Ziņojumā (9.pielikums) ir analizēta Ierosinātājas esošās un Paredzētās darbības atbilstība atsauces dokumentiem par labākajiem pieejamiem tehnoloģiskajiem paņēmieniem (turpmāk LPTP) atkritumu pārstrādes nozarē.
- 6.2.Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktorus, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, piesārņojuma līmeni vietās, kur tas pārsniedz vides kvalitātes normatīvus, esošās un citas plānotās darbības, apkārtnes teritorijas un iedzīvotāju blīvumu, Paredzētās darbības raksturu, apjomus, piesārņojuma un traucējumu veidus, negadījumu un avāriju riskus u.c., kā arī meklējuši risinājumus LPTP nodrošināšanai. Šāda novērtējuma ietvarā Birojs pievienojas Ziņojuma

autoru secinājumiem, ka viens no būtiskākajiem aspektiem ir līdzšinējā Poligona darbība - ar to saistītais vēsturiskais vides piesārņojums un pastāvošā vides slodze, kas nozīmīga vides kvalitātes kontekstā tuvāko dzīvojamo māju teritorijā. Tāpat nozīmīgi ir ņemt vērā Poligonā papildus paredzētās citas attīstības ieceres, kas ietekmi uz vidi var radīt summāri. Tomēr konkrētajā gadījumā (ņemot vērā atrašanās vietu un apkārtnes teritorijas), kā arī to, ka Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošās darbības tehnoloģiskajā procesā, jauni no esošās darbības nozīmīgi atšķirīgi piesārņojošo vielu emisijas avoti neveidosies bioreaktora izveides un darbības laikā neveidosies, savukārt Kompleksa izveides rezultātā daļēji izmainīsies emisijas avotu lokalizācija, tomēr izvērtējuma gaitā nav identificētas tādas būtiskas ietekmes uz vidi, kas izrietētu no teritorijas sagatavošanas vai būvniecības un inženierkomunikāciju ierīkošanas. Tāpat nav sagaidāmas būtiskas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgu teritoriju un ekosistēmu pārveidošana.

6.3. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:

- 6.3.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība.
- 6.3.2. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
- 6.3.3. Ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums.
- 6.3.4. Avāriju un negadījumu riski.
- 6.3.5. Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība:

6.4.1.1. Viena no būtiskākajām ietekmēm, kas saistāma ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un pārstrādi, ir smaku veidošanās, jo atkritumu masa satur bioloģiski noārdāmos atkritumus un smakas izraisītāji ir atkritumi un to sadalīšanās produkti. Smakas var veidoties bioreaktorā, sausās fermentācijas tehnoloģiskajā iekārtā, bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksā, to tehnoloģiskajos posmos, kā arī atkritumu transportēšanas laikā. Ziņojuma autori skaidro, ka sadzīves atkritumu anaerobās sadalīšanās rezultātā veidojas biogāze, kas sastāv no gāzu maisījuma: metāna (CH_4), oglekļa dioksīda (CO_2), slāpekļa (N_2), skābekļa (O_2) un ūdeņraža (H_2). Bez minētām gāzēm atkritumu biogāzes sastāvā ir vesela virkne citu ķīmisku savienojumu, t.sk. sērūdeņradis, sulfīdi, merkaptāni, organometāli, ēteri, esteri, poliaromātiskie ogļūdeņraži, monoaromātiskie ogļūdeņraži, ketoni, hlorinētie savienojumi, hlorfluorogļūdeņraži, siloksāni un citi savienojumi. Šo piemaisījumu īpatsvars atkritumu biogāzē ir atkarīgs no atkritumu sastāva. Sulfīdi un merkaptāni, kas veidojas atkritumu sadalīšanas procesā, ir viens no galvenajiem smaku izraisītājiem.

6.4.1.2. Darbības ar atkritumiem, tajā skaitā atkritumu transportēšana tāpat rada arī piesārņojošo vielu emisiju gaisā, kas ietekmē gaisa kvalitāti. Ziņojumā novērtēts, ka emisijas gaisā no Paredzētās darbības var nonākt no autotransporta kustības, atkritumu transportēšanas laikā, kā arī, saskaņā ar Ziņojumu sagaidāms, ka gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs Ierosinātajās plānotās darbības – esošā Poligona apsaimniekošana, no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnija, inerto atkritumu šķirošanas līnija un inerto atkritumu apstrādes laukums, kā arī SIA „*Vides pakalpojuma grupa*” paredzētā darbība.

6.4.1.3. No Ziņojuma secināms, ka galvenās piesārņojošās vielas no Poligona būs slāpekļa savienojumi un putekļu daļiņas (PM_{10} un $\text{PM}_{2,5}$). Savukārt no autotransporta sagaidāmas oglekļa oksīda, slāpekļa dioksīda un putekļu emisijas gaisā.

6.4.1.4. Novērtēts, ka esošie gaisa piesārņojuma avoti Poligonā jau ir:

6.4.1.4.1. Energoblokā esošās sadedzināšanas iekārtas;

6.4.1.4.2. Siltumnīcās esošās sadedzināšanas iekārtas;

6.4.1.4.3. Koģenerācijas stacija;

6.4.1.4.4. Traktortehniku vienības, kas darbojas Poligona teritorijā;

6.4.1.4.5. Degvielas uzpildes stacija.

6.4.1.5. No Ziņojuma izriet, ka bioreaktora un/vai kompleksa tehnoloģisko procesu darbības laikā neveidosies principiāli jauni piesārņojošo vielu emisijas (izmeši) gaisā, jo jau pašlaik atkritumi tiek uzglabāti Poligonā, vienīgi daļēji izmainīsies emisijas avotu lokalizācija. Bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskajā kompleksā sausās fermentācijas procesā veidojošā biogāze tiks savākta un novadīta uz poligona teritorijā esošo energobloku, kas ir esošs gaisa izmešu avots, savukārt šo izmešu papildus mazināšanai kā viens no iespējamajiem risinājumiem paredzēta gāzes savākšana „gāzholderī” ar pakāpenisku novadīšanu uz sadedzināšanu. Jauni piesārņojošo vielu emisijas (izmeši) gaisā avoti Ziņojumā novērtēti ar citām Ierosinātajās plānotajām darbībām Poligonā - no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnijas, inerto atkritumu šķirošanas līnijas un inerto atkritumu apstrādes laukuma radītās izmetes, kā arī ņemot vērā Rūpnīcas radīto izmešu kopumu. Savukārt Kompleksā izvietotajiem konteineriem kā viena no iespējam smaku papildus mazināšanai minēta biofiltru izveide.

6.4.1.6. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Darbības vietas apkārtnē, izmantoti Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) sniegtie dati par emisiju fona koncentrāciju ietekmes zonā (bez SIA „Getliņi EKO” darbības). Kā norādīts LVĢMC izziņā, sniegtā informācija balstās uz modelēšanu ar EnviMan datorprogrammu, izmantojot Gausa matemātisko modeli. Saskaņā ar LVĢMC sniegto informāciju esošais piesārņojuma līmenis Paredzētās darbības teritorijā:

6.4.1.6.1. slāpekļa dioksīdam ir $14,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ gada vidējā koncentrācija un $84 \mu\text{g}/\text{m}^3$ stundas 19.augstākā koncentrācija;

6.4.1.6.2. daļiņām PM_{10} – $11,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ gada vidējā koncentrācija un $23,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ diennakts 36.augstākā koncentrācija;

6.4.1.6.3. daļiņām $\text{PM}_{2,5}$ – $7,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ gada vidējā koncentrācija;

6.4.1.6.4. oglekļa oksīdam 8 stundu maksimālā koncentrācija - $330 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

6.4.1.7. Ziņojumā atspoguļots novērtējums esošajai situācijai, ņemot vērā Poligonā veiktās darbības. Novērtēts, ka Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr.1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” (turpmāk MK noteikumi Nr.1290) noteiktie robežlielumi nav pārsniegti, tomēr slāpekļa dioksīda stundas 19.augstākā summārā koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu Poligona teritorijā jau šobrīd ir 81,50% (pie tuvākajām dzīvojamām mājām 52,5% no normatīva). Tāpat novērtēts, ka šobrīd ar Poligona darbību daļiņu PM_{10} summārā diennakts koncentrācija pret gaisa kvalitātes normatīvu Poligona teritorijā sastāda 46,8% no normatīva, gada summārā koncentrācija – 27,83%, bet $\text{PM}_{2,5}$ – 39,15%. Izvērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, kā arī pieaicinātā eksperta atzinumu, Birojs secina, ka summārā piesārņojuma koncentrācija Darbības vietā lokāli varētu būt arī atšķirīga un vietām mazāka kā Ziņojumā novērtēts, jo vides stāvokļa novērtējumā ņemts vērā maksimāli nelabvēlīgākais scenārijs, pieņemot, ka LVĢMC sniegtā informācija par maksimālo fona piesārņojuma līmeni attiecināma uz visu Poligona teritoriju un Darbības vietu.

6.4.1.8. Plānotā situācija un izmaiņas gaisa kvalitātē objekta apkārtnē, tajā skaitā, nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos (izmešu daudzuma un piesārņojuma izkliedes novērtējums)

veikts, ņemot vērā gan Paredzēto darbību, gan esošās un citas plānotās darbības Poligonā, gan SIA "Vides pakalpojuma grupa" plānoto darbību Poligona teritorijā (emisiju aprēķini Ziņojuma 4.pielikumā). Prognozētās gaisu piesārņojošo vielu emisijas nozīmīgums novērtēts, veicot piesārņojuma izkliedes aprēķinus tām piesārņojošām vielām, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai vadlīnijas, t.sk. slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, daļiņas PM₁₀, daļiņas PM_{2.5}. Gaisa piesārņojuma izkliedes aprēķini esošajai un plānotajai situācijai veikti, izmantojot datorprogrammu The Leading Atmospheric Dispersion Model (ADMS 4.1). Novērtējuma rezultāti salīdzināti ar robežlielumiem un mērķlielumiem, kas noteikti MK noteikumos Nr.1290. Secināts, ka normatīvi ar Paredzēto darbību un Poligonā papildus plānotajām aktivitātēm netiks pārsniegti, tomēr būtiski pieaugs cieta daļiņu koncentrācija, kā rezultātā PM₁₀ summārā diennakts koncentrācija - pret gaisa kvalitātes normatīvu Poligonā sasniegs pat 96,6% (maksimālā summārā koncentrācija 48,3 µg/m³, normatīvs - 50 µg/m³), bet pie tuvākajām dzīvojamām mājām 52% no normatīva. Analizējot izkliedes rezultātus (izkliedes aprēķinu rezultātu attēlojumu grafiskā formā), Ziņojuma autori secina, ka pati Paredzētā darbība nav priekšnoteikums būtiskam piesārņojošo vielu koncentrāciju pieaugumam. Būtiskākais piesārņojošo vielu PM₁₀ un PM_{2.5} izmešu avots būs Poligonā plānotais no komersantiem savākto (inerto) atkritumu šķirošanas angārs un laukums. Tāpat netiek konstatēts, ka ar Paredzēto darbību (arī summāri ar citām Poligonā paredzētajām darbībām) varētu tikt vērā ņemami palielinātas oglekļa oksīdu un slāpekļa dioksīdu summārās koncentrācijas. Izvērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, kā arī pieaicinātā eksperta atzinumu, Birojs secina, ka arī prognozētā summārā piesārņojuma koncentrācija Darbības vietā varētu būt atšķirīga un vietām mazāka kā Ziņojumā novērtēts, jo vides stāvokļa novērtējumā ņemts vērā maksimāli nelabvēlīgākais scenārijs, pieņemot, ka LVĢMC sniegtā informācija par maksimālo fona piesārņojuma līmeni attiecināma uz visu Poligona teritoriju un Darbības vietu.

6.4.1.9.Smaku izplatības novērtējums Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz 2015. gada februārī veiktajiem smaku koncentrācijas mērījumiem poligona teritorijā esošajā aktīvajā atkritumu izkraušanas zonā (biodegradācijas šūnās), kā arī literatūras avotos pieejamo informāciju par smaku emisijas koncentrācijām līdzīgos/līdzvērtīgos objektos citur. Veicot Poligona plānoto objektu smaku koncentrācijas modelēšanu, ievērtēta arī SIA „Vides pakalpojumu grupa” plānotās darbības prognozētās smaku emisijas, kā arī ņemti vērā jau esošie smaku objekti Poligona teritorijā. Citi objekti, kuru darbības rezultātā veidojas pastiprinātas smaku emisijas, plānotās darbības teritorijas tuvumā nav identificēti. Smaku fona koncentrācija noteikta ar mērījumiem emisiju avotos Poligona teritorijā (mērījumus veikusi LVĢMC Jūrmalas laboratorija), izmantojot aparāturu ECOMA (ieregulētā plūsma 10 m³/h/m²). Mērījumi veikti atkritumu apglabāšanas aktīvajā daļā, energobloka gāzu izplūdes vietā un pie notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kurās tiek attīrīts infiltrāts. Smaku izkliedes aprēķini veikti, izmantojot datorprogrammu ADMS 4.1 (izstrādātājs CERC - Cambridge Environmental Research Consultants, beztermiņa licence P01-0632-C-AD400-LV). Aprēķini veikti, vadoties no Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumos Nr. 724 „Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” noteikto smakas normatīvu (mērķlielums 5 ou_E/m³). Aprēķinos iekļautie esošie emisiju avoti ir SIA „Getliņi EKO” energobloks (6 gāzes motori), atkritumu apglabāšanas vieta, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un 4 koģenerācijas iekārtas. Plānotais papildus smaku emisijas avots – nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīca. Prognozēts, ka smaku emisijas var veidoties no bioreaktora atkritumu novietošanas laikā, savukārt no bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa - atkritumu piegādes un izkraušanas laikā sausās fermentācijas zonā. Veicot potenciālo smaku emisijas aprēķinus (Ziņojuma 4.4. nodaļa) pieņemts ka smakas intensitāte no bioreaktora un Kompleksa ir līdzvērtīga esošai situācijai aktīvās atkritumu noglabāšanas vietā

biodegradācijas šūnās. Ziņojumā norādīts, ka sausās fermentācijas tehnoloģiskā procesa laikā smakas neveidojas, jo darbība notiek slēgtā konteinerā bez gaisa klātbūtnes, un savāktā biogāze pa slēgtu cauruļvadu tiek transportēta uz poligona teritorijā esošo energobloku. Saskaņā ar Ziņojumā atspoguļotajiem smakas izkliedes aprēķiniem, esošajā situācijā smakas 1-stundas 100-procentīgā maksimālā koncentrācija no visiem esošajiem avotiem ir $24,0 \text{ ouE/m}^3$, bet smakas 1-stundas 168.augstākā koncentrācija no visiem esošajiem avotiem ir $8,51 \text{ ouE/m}^3$. Savukārt ārpus Poligona teritorijas un pie tuvākajām dzīvojamām mājām tā nesasniedz 1 ouE/m^3 . Arī novērtējot plānoto situāciju, ņemot vērā Paredzēto darbību un papildus plānotās darbības Poligonā, netiek konstatēts, ka gaisa kvalitātes normatīvi varētu tikt pārsniegti. Secināts, ka Paredzētās darbības un SIA „*Vides pakalpojumu grupa*” plānotās darbības radītais kopējais smakas koncentrāciju palielinājums būs nozīmīgs (smakas 1-stundas 168.augstākā koncentrācija būs $25,0 \text{ ouE/m}^3$), tomēr ārpus Poligona teritorijas un pie tuvākajām dzīvojamām mājām tā nepārsniegs 5 ouE/m^3 .

- 6.4.1.10. Tādējādi, No Ziņojuma neizriet, ka Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumam un arī summāri ar citām Poligonā paredzētajām darbībām nav prognozēts normatīvajos aktos noteikto robežlielumu un mērķlielumu pārsniegums. Tomēr attiecībā uz atsevišķām gaisu piesārņojošām vielām (cietās daļiņas, slāpekļa dioksīds) un smaku izplatību saglabājas piesardzība, jo - pie nosacījuma, ka netiek veikti vēl papildus ietekmes novērtēšanas un mazināšanas pasākumi jau esošajām un atļautajām darbībām, darbības Poligonā summāri varētu sasniegt maksimālo pieļaujamo kapacitāti, jo jāņem vērā plānoto darbību nevienmērīgums. Atbilstoši Ziņojumam Paredzētās darbības radītajām ietekmēm un vides stāvokļa uzraudzībai ir plānots monitorings. Plašāks monitoringa pasākumu apraksts ietverts Ziņojuma un šī Biroja atzinuma attiecīgajās nodaļās.
- 6.4.1.11. Vienlaicīgi papildus No Biroja puses ir vērtēts arī iespējamais darbību periodiskums un apstākļi, ka intensīvāk smakas var veidoties Kompleksa konteineru atvēršanas laikā un, kad konteiners tiek vēdināts, lai novērstu eksplozijas riskus. Vēdināšanas laikā biogāze sajauksies ar gaisu. Šāda biogāze var nebūt piemērota dedzināšanai. Lai izvairītos no „liesās” biogāzes novadīšanas tūlītējai sadedzināšanai, kā viens no iespējamajiem risinājumiem ir iespēja to uzkrāt „gāzholderī”, bet vēlāk pakāpeniski piejaukt/pievienot atbilstoša metāna satura biogāzei un tālākai novadīšanai uz Poligona energobloku. Ziņojumā norādīts, ka Poligona teritorijā esošais energobloks ir piemērots arī zema metāna satura biogāzes apstrādei un sadedzināšanai. Ziņojumā sniegta informācija, ka fermentācija norisināsies slēgtā konteinerā, kas būs hermētiski aizvērts visā procesa laikā, sausās fermentācijas procesa iekārtā neveidosies gaisu piesārņojošo vielu izmešu avoti un smaku izplatība šajā periodā nav iespējama. Savukārt fermentācijas atlieku žāvēšanas procesā konteinerā tiks nodrošināta gaisa pieplūde, un konteineri tiks aprīkoti ar ventilācijas iekārtām. Ņemot vērā to, ka žāvēšanai paredzētajā materiālā jeb fermentācijas atliekās bioloģiskais sadalīšanās process ir beidzies, tas praktiski būs bez smakas un nesaturēs gaisu piesārņojošās vielas. Vienlaikus Ziņojumā nav izslēgta iespējamība, nepieciešamības gadījumā, lai samazinātu potenciālo smaku un gaisa piesārņojošo vielu izplatību apkārtējā vidē, ventilācijas iekārtas aprīkot ar biofiltriem.
- 6.4.1.12. Līdz ar to - atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, - Birojs secina, ka pie tehnoloģiski pareizi īstenota ražošanas procesa Paredzētās darbības sagaidāmā ietekme uz gaisa kvalitāti ir sagaidāma, bet tā nebūs tik būtiska, lai sasniegtu vai pārsniegtu normatīvus. Iespējamie ietekmes aspekti (to starpā emisiju avoti) ir apzināti un Paredzētās darbības realizācijai ir noteikti konkrēti pasākumi emisiju daudzuma samazināšanai. Tādējādi, Birojs secina, ka ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir novērtēta ietekme uz gaisa kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, kā arī noteikti ietekmes novērtēšanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības

ietekme nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vides kvalitāti. Tomēr novērtētais ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverami obligāto nosacījumu kopumā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir ierosinātājai saistoša. Citādā veidā kā vien nodrošinot spēkā esošo gaisa piesārņojuma un smaku normatīvus Paredzētās darbības realizēšana nav pieļaujama. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanai realizācija un nodrošināma spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā par gaisu piesārņojošo vielu iespējamu emisiju, izmaiņām gaisa kvalitātē un iespējamo smaku izplatību Paredzētās darbības un citu Poligonā paredzēto darbību realizācijas gadījumā, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Jānodrošina Ziņojumā paredzētie vai līdzvērtīgi tehnoloģiskie risinājumi atkritumu transportēšanai, apsaimniekošanai un novietošanai, kā arī emisiju novēršanai un kontrolei.
- b) Nav pieļaujama „liesās” gāzes no konteineriem novadīšana apkārtējā vidē, tādēļ jānodrošina „liesās” gāzes uzkrāšana „gāzholderī” pirms pakāpeniskas novadīšanas sadedzināšanai uz energobloku vai arī jānovada sadedzināšanai bez papildus uzkrāšanas.
- c) Konteineri jāaprīko ar ventilācijas iekārtām un atkarībā no palaišanas – ieregulēšanas darbu rezultātiem, jā izvērtē nepieciešamība ventilācijas iekārtas papildus aprīkot ar biofiltriem (papildus šis jautājums skatīts arī monitoringa sadaļā).
- d) Ievērojot to, ka prognozētajā situācijā pie nelabvēlīgākā scenārija PM₁₀ summārā diennakts koncentrācija pret gaisa kvalitātes normatīvu Poligonā varētu sasniegt pat 96,6%, kā arī prognozēta citu gaisu piesārņojošo vielu koncentrāciju palielināšanās, sagatavojot pieteikumu A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas grozījumiem, veicams izvērstāks novērtējums, ievērojot Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumu Nr.182 „*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” prasības.
- e) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami pasākumi, kas noteikti Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumos Nr. 724 „*Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*”, tajā skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamībai. Nepieciešamības gadījumā jāizvērtē slēgtas atkritumu transportēšanas līnijas izbūve no Rūpnīcas uz Kompleksu.

6.4.2. Troksnis un tā izplatība.

6.4.2.1. Viena no būtiskām ietekmēm, kas saistāma ar Paredzētās darbības realizāciju tās rakstura, specifikas un izvēlētās Darbības vietas dēļ ir trokšņa līmeņa izmaiņas un iespējamie trokšņa radītie traucējumi. Poligonā jau šobrīd ir vairāki trokšņa avoti un nozīmīgs

trokšņa avots ir atkritumu transportēšana uz Poligona pievedceļiem un Poligona teritorijā, savukārt ~400m attālumā no Poligona atrodas arī dzelzceļa līnija Rīga-Daugavpils.

- 6.4.2.2. Cilvēku aizsardzībai no trokšņa radītā ilgtermiņa apgrūtinājuma Latvijas normatīvie akti paredz pieļaujamā trokšņa robežlielumus ilgtermiņa trokšņa rādītājiem $L_{diēna}$, L_{vakars} , L_{nakts} . Trokšņa rādītājus — fizikālus lielumus, ar kuriem raksturo troksni, kas var radīt kaitīgas sekas, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes regulē Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumi Nr.16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk Trokšņa Noteikumi Nr.16). Ņemot vērā minēto, ar Paredzētās darbības realizāciju būtu jānodrošina tāds trokšņa līmenis, kas minētajās apbūves teritorijās nepārsniedz MK Noteikumu Nr.16 2.pielikumā noteiktās trokšņa vērtības.
- 6.4.2.3. Lai arī atbilstoši spēkā esošā Stopiņu novada teritorijas plānojuma ar 2009.gada grozījumiem (2009.gada 16.decembra saistošie noteikumi Nr.29 „*Stopiņu novada teritorijas plānojuma ar 2009.gada grozījumiem grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*”) nosacījumiem Poligona teritorijas tuvumā ir publiskās zaļās teritorijas un ražošanas, komunālās saimniecības ar noliktavām teritorijas, šajās teritorijās ir individuālas dzīvojamās mājas. Līdz ar to, kur attiecināms piemērojami mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām noteiktie normatīvi.
- 6.4.2.4. IVN ietvaros novērtēts esošais vides stāvoklis (pastāvošais trokšņa līmenis Poligona teritorijā un tā apkārtnē) un sagaidāmās izmaiņas ar Paredzētās darbības realizāciju. Trokšņa novērtējuma prognozē ņemta vērā gan Paredzētā darbība, gan citas Poligona teritorijā plānotās darbības, tajā skaitā SIA „*Vides pakalpojuma grupa*” plānotā darbība (Biroja 2015.gada 8.septembra Atzinums Nr.6 „*Par SIA „Vides pakalpojumu grupa” nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas centra/rūpnīcas būvniecības cieto sadzīves atkritumu poligona „Getliņi” teritorijā, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”
- 6.4.2.5. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un aprēķināšanai izmantota Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra IMMI 2014-1 (licences numurs S72/317). Atkritumu šķirošanas Rūpnīcas un tās pievedceļu radītā trokšņa rādītāju novērtēšana veikta, vadoties no metodēm, kas noteiktas MK noteikumos Nr.16. Rūpnieciskās darbības radītā trokšņa novērtēšana veikta, izmantojot standartu LVS ISO 9613-2:2004, bet autotransporta kustības radītā trokšņa novērtēšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķina metode NMPB-Routes-96 (SETRA-CERT ULCPC-CSTB).
- 6.4.2.6. Novērtēts, ka Poligona tuvumā (~400m rādiusā) ir ~8 individuālās mājas un to teritorijas, kurās piemērojami trokšņa normatīvi. Šīs mājas atrodas ceļu un dzelzceļa līniju tiešā tuvumā (Krustpils ielas un dzelzceļa līnijas tuvumā) un secināts, ka trokšņa līmenis dzīvojamo māju teritorijās jau šobrīd ir paaugstināts. Aprēķinātie robežlielumu pārsniegumi pie visu ēku fasādēm ir no 2 līdz 13 dB(A) un, novērtējot trokšņa līmenim visvairāk pakļautās fasādes, konstatēts, ka dominējošie trokšņu avoti (kas izraisa trokšņa robežlielumu pārsniegumus) ir tieši autotransporta kustība pa ielu un vilcienu kustība pa dzelzceļu. Vienlaikus konstatēts, ka trokšņa līmenis šo dzīvojamo māju teritorijās ir paaugstināts arī Poligona darbības ietekmei pakļautajā pusē. Normatīvu pārsniegumi neskar visas teritorijas un pārsniegums ir nedaudz mazāks (2 – 11 dB(A)), tomēr aprēķinātā situācija norāda uz pastāvošu trokšņa piesārņojumu arī Poligonam tuvākajās teritorijās. Tomēr vadoties no trokšņa izkliedes kartēm un tajās grafiski attēlotajām trokšņa zonām (to izplatības virzieniem) secināms, ka arī Poligona darbības ietekmei pakļautajā pusē trokšņa normatīva pārsnieguma iemesls ir intensīvā autotransporta un vilcienu satiksme.
- 6.4.2.7. Ziņojumā raksturoti galvenie Poligona teritorijā esošie trokšņa avoti, to atrašanās vieta un radītais trokšņa līmenis. Tāpat identificēta autotransporta kustības intensitāte uz Poligona

pievadceļiem un vilcienu sastāvu intensitāte uz tuvumā esošās dzelzceļa līnijas. Raksturoti ar Paredzēto darbību plānotie un papildus Poligona teritorijā paredzētie trokšņa avoti, tajā skaitā SIA „*Vides pakalpojuma grupa*” plānotie trokšņa avoti, to atrašanās vieta, darbības nosacījumi, laiks un radītais trokšņa līmenis. Identificēts, ka būtiskākie trokšņa avoti Poligona teritorijā būs atkritumu šķirošanas komplekss, no komersantiem savākto atkritumu šķirošanas līnija, darbības bioloģiski noārdāmo atkritumu sausās fermentācijas zonā un komposta sagatavošanas zonā, bioreaktors, energobloku teritorija un atkritumu apglabāšanas teritorija, kā arī atkritumu transportēšana. Novērtējums veikts maksimāli nelabvēlīgos apstākļos (visas plānotās Rūpnīcas iekārtas), kā arī, paredzot, ka troksni radošas darbības Poligonā tiks veiktas tikai dienas un vakara periodā (plkst. 7:00-23:00).

6.4.2.8. Secināts, ka būtiskākie trokšņa avoti saistībā ar Paredzēto darbību būs atkritumu šķirošanas tehnoloģiskās iekārtas, darbības bioloģiski noārdāmo atkritumu sausās fermentācijas un komposta sagatavošanas zonā, bioreaktors, energobloku teritorija un atkritumu apglabāšanas teritorija, taču Ziņojumā novērtēts, ka bioreaktors un Kompleksa teritorijā esošās tehnoloģiskās iekārtas nebūs būtiski trokšņa avoti, līdz ar to pasākumi trokšņa mazināšanai no tehnoloģisko iekārtu darbības Ziņojumā nav paredzēti.

6.4.2.1. Vērtējot Paredzēto darbību un ar tās darbības realizāciju saistīto citu Poligonā plānoto darbību realizāciju sagaidāmās pārmaiņas vidē (trokšņa līmeņa izmaiņas), ir jāņem vērā līdzšinējais vides stāvoklis un pastāvošā ietekmes slodze. Vadoties no apsvēruma, kurā tiek ņemta vērā gan informācija par Paredzētās darbības radīto troksni, gan informācija par pastāvošo trokšņa fonu, - iespējams nonākt pie secinājumiem par Paredzētās darbības ietekmi un tās būtiskumu. Veicot sagaidāmā trokšņa līmeņa novērtējumu, secināts, ka:

6.4.2.1.1. Plānotajā situācijā Paredzētā darbība un Poligonā esošās un papildus plānotās attīstības ieceres pašas par sevi nebūs priekšnoteikumus trokšņa normatīvu pārsniegumam dzīvojamo māju teritorijās (faktiski pie Poligona teritorijā esošo un plānoto darbību radītajai ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm). Novērtēts, ka Paredzētā darbība un Poligonā esošās un papildus plānotās attīstības ieceres, tajā skaitā ar Poligonu saistītā autotransporta kustība tuvāko dzīvojamo māju teritorijās (pie ēku fasādēm) dienas periodā radīs 43 – 53 dB(A) troksni, bet vakara periodā – 42 – 48dB(A) troksni (dienas normatīvs 55 dB(A), vakara normatīvs – 50 dB(A)).

6.4.2.1.2. Arī novērtējot summāri ar citu trokšņu avotu radīto ietekmi, netiek konstatēts, ka ar Paredzēto darbību un citām Poligonā papildus plānotajām attīstības iecerēm esošais trokšņa līmenis varētu paaugstināties. Paredzētās darbības radītā trokšņa piesārņojuma līmenis ārpus poligona teritorijas būs nenozīmīgs un neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus. Šāds līdzšinējā trokšņa līmeņa paaugstinājums nav konstatēts nedz pie autoceļa un dzelzceļa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm, nedz pie Poligona ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm. Līdz ar to, netiek konstatēts, ka Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums esošā trokšņa līmeņa palielinājumam līdzšinējās ietekmes skartajās teritorijās.

6.4.2.1.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto pirms paredzētās darbības ietvaros plānoto objektu nodošanas ekspluatācijā ir nepieciešams veikt uzstādīto trokšņa avotu inventarizāciju, nosakot, vai uzstādīto avotu apjoms un skaņas jauda atbilst šajā novērtējumā norādītajam, neatbilstību gadījumā izvērtējot to ietekmi uz vides trokšņa piesārņojuma līmeni.

6.4.2.2. Ņemot vērā to, ka atbilstoši IVN aprēķiniem esošais vides trokšņa līmenis (dominējošais troksnis no autotransporta un vilcienu kustības) Poligona apkārtnē jau šobrīd pārsniedz

normatīvajos MK Noteikumos Nr.16 noteiktos robežlielumus dienas un vakara periodam dzīvojamo ēku tuvumā, Birojs atzīst, ka nebūtu pieļaujama tādu jaunu trokšņa avotu paredzēšana un satiksmes intensitātes palielināšanās, kas būtiski pasliktina esošo situāciju. Kā to uzrāda Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums un tā ietvaros sagatavotais Ziņojums, pašas Paredzētās darbības radītais troksnis ārpus Poligona nebūs nozīmīgs un neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus pie tuvumā esošajām dzīvojamām mājām, kā arī ar Paredzētās darbības realizāciju nav sagaidāma esošās situācijas pasliktināšanās. Tomēr, kā izriet no Ziņojuma, trokšņa ietekme novērtēta pie trokšņa avotu ietekmei pakļautajām ēku fasādēm, kas nozīmē, ka dzīvojamo māju teritorijās (ietver arī teritorijas zem ēku pagalmiem) troksnis varētu būt arī lielāks. Tāpat Birojs norāda, ka summāri ar SIA „*Vides pakalpojuma grupa*” plānoto darbību, - atkritumu transportēšanas intensitāte varētu pieaugt līdz pat ~7% (ar Paredzēto darbību tikai 3-5%). Salīdzinot aprēķinus, kas raksturo pašreizējo situāciju, ar aprēķiniem, kas raksturo Poligonā esošās un paredzētās darbības (esošais trokšņa līmenis pie dzīvojamām mājām par vairāk kā 10dB(A) augstāks nekā troksnis, ko radītu tikai Poligona darbība), - Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka ar plānotajām papildus darbībām un transporta intensitātes palielinājumu summārais trokšņa līmeņa pieaugums nebūtu sagaidāms. Ņemot vērā minēto, Birojs atzīst, ka nebūtu pamata darbības nepieļaušanai pašreizējā situācijā. Tomēr ietekmes uz vidi novērtējums pēc būtības ir tikai prognoze un faktisko situāciju visobjektīvāk novērtēt var trokšņu mērījumi pēc Paredzētās darbības uzsākšanas. **Līdz ar to, ievērojot Darbības vietas specifiku un to, ka tuvumā esošās apbūves teritorijas atzīstamas kā tādas, kas ir pret trokšņa līmeņa izmaiņām jutīgas (pastāvošā trokšņa līmeņa dēļ), un to, ka nav pieļaujams ar Paredzētās darbības realizāciju pasliktināt esošo situāciju, - turpmākās projektēšanas, darbu izpildes un objekta ekspluatācijas laikā jāievēro obligāti risinājumi, un nav pieļaujams paredzēt jaunus, šī IVN ietvaros nenovērtētus trokšņa avotus un nepieciešamības gadījumā jāparedz papildus nosacījumi, ja, piemēram, ekspluatācijas gaitā rastos iepriekš neprognozēti apstākļi, kā arī Birojs atbalsta Ziņojumā norādīto - pirms Paredzētās darbības plānoto objektu nodošanas ekspluatācijā veikt uzstādīto trokšņa avotu inventarizāciju un to ietekmes novērtēšanu uz vides trokšņa piesārņojuma līmeni, nosakot, vai uzstādīto avotu apjoms un skaņas jauda atbilst šajā novērtējumā norādītajam. Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir ierosinātajai saistoša. Tādējādi, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi obligātie nosacījumi ar kādiem paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst 2002.gada 23.aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr.163 „Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” noteiktajām prasībām.
- b) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami mērījumi un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā Paredzētās darbības vai citu Poligona darbību realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Valsts vides dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.
- c) Ja tiek paredzēti jauni, šī IVN ietvaros nenovērtēti trokšņa avoti vai Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek identificēti citi iepriekš neprognozēti apstākļi, kas var būt pamats trokšņa līmeņa pieaugumam, pirms

šādu izmaiņu veikšanas jānodrošina atkārtota trokšņa novērtējuma veikšana, balstoties uz aktualizēto informāciju, rezultāti jāiesniedz Pārvaldē. Atkarībā no novērtējuma rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā izmaiņu pieļaujamības un Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.4.3. Ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums, iespējamās vides kvalitātes izmaiņas:

6.4.3.1. Novērtējot Birojā iesniegto Ziņojumu, Birojs atzīst, ka vēl viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas var būt būtisks Paredzētās darbības realizācijas kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums. Pirmkārt, pati Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība – bioloģiski noārdāmu atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde. Nepārdomātas rīcības vai negadījumu rezultātā piesārņojums, jo īpaši bioreaktoru pamatnes izveidošanas, infiltrāta, perkolata savākšanas un novadīšanas kļūdu rezultātā, gan sadzīves notekūdeņu (no telpu uzkopšanas darbiem, tehnoloģisko iekārtu apkopes un tīrīšanas darbiem) un lietus notekūdeņu savākšanas un novadīšanas nepareizas organizēšanas gadījumā var nonākt apkārtējā vidē. Otrkārt, Darbības vietu jau raksturo ievērojams līdzšinējais vēsturiskais piesārņojums un ārpus betonētajām vai asfaltētajām un ar papildus izolējošu segumu klātajām platībām gruntsūdeņi nav aizsargāti no jauna virszemes piesārņojuma.

6.4.3.2. Saskaņā ar Ziņojumā apkopoto informāciju esošā vēsturiskā piesārņojuma novērtējumam, izplatības novēršanai un ierobežošanai ir veikta virkne pasākumu. Vecā atkritumu kalna daļa ir pārklāta ar izolējošu rekultivācijas slāni un atkritumu apglabāšana Poligonā tiek veikta, novēršot jaunu piesārņojošu avotu veidošanos (atbilstošas pamatnes ierīkošana). Tomēr esošie dati liecina, ka piesārņojuma izplatība ir pēdējos gados stabilizējusies un nonākusi dinamiskā līdzsvarā. Ziņojumā norādīts, ka tam par iemeslu varētu būt:

6.4.3.2.1. ievērojamais apglabāto atkritumu apjoms izgāztuves rekultivētajā daļā (infiltrāts joprojām turpina veidoties, tomēr daudz mazākos apjomos salīdzinot ar pirmsrekultivācijas stāvokli);

6.4.3.2.2. tas, ka atlikušā infiltrāta un stipri piesārņoto gruntsūdeņu migrācija pa gruntsūdens plūsmu zem izgāztuves nav ierobežota, jo horizontālās infiltrācijas ierobežošanas pasākumi nav bijuši pielietoti;

6.4.3.2.3. sekundārs piesārņojuma avots, piemēram, izgāztuves šūnu pretinfiltrācijas pārklājumu (plēves) bojājumi vai infiltrāta savākšanas sistēmas defekti un noplūdes no tām (Ziņojumā norādīts, ka apstiprinājumi tādiem apgalvojumiem pašlaik nav iegūti).

6.4.3.2.4. Ziņojumā novērtēts, ka kopumā gruntsūdens piesārņojuma intensitāte un izplatības areāls nepalielinās, jo laika gaitā ir izveidojies līdzsvars starp piesārņojuma pieplūstošo daļu (infiltrācijas ceļā) un tās dabiskiem pašattīrīšanās procesiem piesārņotajā zonā (atšķaidīšanās ar atmosfēras nokrišņiem, bioķīmiskās destrukcijas procesi u.c.). Tādējādi secināts, ka pašreiz dominējošie tomēr ir pašattīrīšanās procesi (atlikušais infiltrāts un piesārņotie gruntsūdeņi neļauj piesārņojuma kodolam samazināties dēļ atšķaidīšanās ar atmosfēras nokrišņiem).

6.4.3.3. Ziņojumā, ņemot vērā plānoto objektu tehnoloģiskos procesus, atkritumu pieņemšanas, uzglabāšanas, apstrādes un pārvadāšanas nosacījumus, kā arī teritorijā iekārtās plānoto notekūdeņu savākšanas sistēmu, novērtēts, ka nav paredzams, ka bioreaktors un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskais komplekss varētu izraisīt

papildus piesārņojumu un tuvumā esošo ūdensteču un pazemes ūdeņu kvalitātes pasliktināšanos. Birojs uzskata, ka, nav pieļaujams, ka ar Paredzēto darbību varētu tikt radīts jauns ūdeņu un grunts piesārņošanas apdraudējums un tādi risinājumi nav plānoti, bet ievērojamā daļā Paredzētās darbības vietas Kompleksa teritorijā nepieciešams veikt izolējošu segumu izbūvi. Tādēļ – ievērojot Paredzētās darbības apjomus un jau esošo vides piesārņojumu - vērtējumam par sagaidāmo piesārņojošo vielu emisiju, iespējamām izmaiņām grunts un ūdens (virszemes/pazemes) kvalitātē un paredzētajiem pasākumiem šādas ietekmes novēršanai ir būtiska nozīme.

6.4.3.4. Novērtējis Ziņojumu, Birojs pievienojas tā autoriem, ka iespējamība, ka no Paredzētās darbības piesārņojums varētu nonākt gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos, ir neliela, tomēr īpaša vērība pievēršama atbilstoša Paredzētās darbības tehnoloģiskā procesa ievērošanai un nodrošināšanai, kā arī infiltrāta un perkolāta apsaimniekošanai:

6.4.3.4.1. Saskaņā ar Ziņojumu I bioreaktora pamatne ir jau izveidota iepriekšējos gados un papildus darbi pamatnes sagatavošanai nebūs nepieciešami. Bioreaktora pamatni veido māla slānis 1 metra biezumā, secīgi virs tā HDPE ģeomebrāna 2 mm biezumā, ģeotekstils un drenējošais slānis ar infiltrāta savākšanas sistēmu, kas izslēdz infiltrāta noplūšanu augsnē, gruntī un gruntsūdeņos. Veidojošos infiltrātu no bioreaktora pilnībā savāks un ar infiltrāta savākšanas un recirkulācijas sistēmas palīdzību novadīs atpakaļ bioreaktorā. Savukārt, lai izvairītos vai ierobežotu pastiprinātu nokrišņu pieplūdi atkritumu slānī, kas bioreaktora tehnoloģiskajā procesā nav vēlama, atkritumu slāni, kurā nenotiek aktīvā BNA novietošana, paredzēts nosegt ar ģeosintētisku materiālu.

6.4.3.4.2. Kompleksā var veidoties gan izstrādātais perkolāts (aptuveni 2 m³/dnn., 730 m³/gadā) no sausās fermentācijas procesa, gan sadzīves komunālie notekūdeņi (aptuveni 3 m³/dnn., 1095 m³/gadā), kurus paredzēts novadīt bez priekšattīrīšanas uz Poligona teritorijā esošo infiltrāta uzkrāšanas dīķi. Savukārt no uzkrāšanas dīķa tālāk savāktos notekūdeņus (perkolātu, infiltrātu) paredzēts novadīt uz Poligona bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām. Galvenās piesārņojošās vielas notekūdeņos (infiltrātā) ir bioloģiskā un ķīmiskā skābekļa patēriņa rādītāji, suspendētās vielas, slāpekļis un fosfors, nitrāti, nitrāti, amonjaks, smagie metāli. Ziņojumā sniegta informācija, ka sadzīves komunālo notekūdeņu sastāvs būs tipisks sadzīves notekūdeņiem, un to piesārņojošo vielu koncentrācija nepārsniegs MK 22.01.2002.gada 22.janvāra Ministru kabineta noteikumos. Nr. 34 „*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*” raksturojošos parametrus. Jārēķinās, ka šajā teritorijā arī nepieciešams organizēt atkritumu apsaimniekošanu un ūdeņu novadīšanu, tādējādi, lai ūdeņi, kas var būt piesārņoti, nevarētu iesūkties gruntī un atbilstoši tam ierīkojami arī atbilstoši laukumi un to segumi.

6.4.3.4.3. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju Ierosinātāja plāno Poligona teritorijā veidojošā infiltrāta nodošanu SIA „Rīgas ūdens” apsaimniekotajā Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā (ietekmes uz vidi novērtēšanas Ziņojuma sagatavošanas laikā poligona apsaimniekotājs veic pārrunas ar SIA „Rīgas ūdens” par iespējamiem risinājumiem infiltrāta nodošanai). Šie jautājumi ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā ir tikai pieminēti kā iespējamība, bet nav detalizēti vērtēti un nav šī ietekmes uz vidi novērtējuma priekšmets, līdz ar to lemjot par Paredzēto darbību nav pamata to sasaistīt ar Paredzētās darbības akceptēšanu. Tā kā papildus esošām slodzēm uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām pēc aptuveni trim gadiem prognozējami salīdzinoši neliela tilpuma, bet regulāras un koncentrētas perkolāta slodzes, projektēšanas darbu laikā nepieciešams ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumiem pievērst detalizētu uzmanību un izvērtēt arī alternatīvus risinājumus perkolāta

utilizācijai, ņemot vērā tā brīža notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības jaudu, parametrus, slodzes un risinājumus, kas jānodrošina atbilstoši visu novadīto notekūdeņu parametriem, labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem un nolūkā nepieļaut piesārņojuma / nepietiekami attīrītu notekūdeņu novadīšanu vidē.

6.4.3.5. Lai samazinātu un novērstu Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi lerosinātāja paredz:

- 6.4.3.5.1. atbilstoša tehnoloģiskā procesa nodrošināšanu un kontroli;
- 6.4.3.5.2. ierīkot lietus ūdeņu un sadzīves komunālo notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas - sadzīves komunālos notekūdeņus no kompleksa paredzēts novadīt uz poligona infiltrāta uzkrāšanas dīķi (bez priekšattīrīšanas), bet lietus notekūdeņu savākšana no Kompleksa teritorijas sausās fermentācijas un komposta sagatavošanas zonas organizēt centralizēti ar lietus notekūdeņu savākšanas sistēmas palīdzību, bet savāktos lietus notekūdeņus (ap 19 032 m³/gadā, 1586 m³/mēnesī) no kompleksa teritorijas attīrīt lokālās attīrīšanas iekārtās ar smilšu un naftas produktu uztvērēju un pēc tam novadīt tālāk Poligona kontūrgrāvī;
- 6.4.3.5.3. teritorijā apkārt sausās fermentācijas zonā plānotajām tehnoloģiskajām iekārtām un komposta sagatavošanas zonā ap angāru paredzēta ceļu un laukumu cietās pretinfiltrācijas segas konstrukcija ar asfaltbetona virskārtu, bet iekšējās tiks veidota dzelzsbetona grīda;
- 6.4.3.5.4. transporttehnikas degvielas noplūdes gadījumā kompleksa teritorijā, paredzēta izlijušās vielas savākšana ar absorbējošiem materiāliem. Kompleksā izmantojamās transporttehnikas mazgāšanu, dezinfekciju un apkopi paredzēts veikt Poligona teritorijā speciāli aprīkotās vietās.
- 6.4.3.5.5. Ziņojumā novērtēts, ka ņemot vērā sagatavotā komposta struktūru un sastāvu (līdzvērtīgs melnzemei), komposta uzkrāšanas zonai nav nepieciešama speciāla pamatnes ierīkošana un lietus/infiltrāta savākšanas sistēmas ierīkošana. Apstrādājamo atkritumu/materiāla uzkrāšana Kompleksa vai blakus piegulošajās teritorijā nav paredzēta.

6.4.3.6. Lai nodrošinātu notekūdeņu kvalitātes kontroli, pirms to novadīšanas paredzēts saglabāt esošos monitoringa pasākumus, kā arī varētu būt papildus nepieciešama infiltrāta sastāva kontrole pirms ieplūdes un pēc izplūdes bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās, kā arī attīrītā infiltrāta ķīmiskā sastāva kontroles vieta. Ja tiks paredzēta infiltrāta nodošana SIA „Rīgas ūdens” būs nepieciešama infiltrāta ķīmiskā sastāva kontrole pirms ielaides Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā .

6.4.3.7. Tādējādi, Birojs konstatē, ka pie tehnoloģiski pareizi īstenotiem procesiem Paredzētās darbības ietekme uz grunts un ūdens (virszemes un pazemes) kvalitāti nav sagaidāma būtiska, jo ir apzināti gan iespējamie ietekmes aspekti (to starpā emisiju avoti), gan noteikti pasākumi augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai no piesārņojuma, gan meklēti jauni risinājumi notekūdeņu novadīšanai (notekūdeņu potenciāli iespējamā novadīšana Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā, taču tā nav šī IVN priekšmets). Līdz ar to, izvērtējot Paredzētās darbības plānotos tehnoloģiskos procesus, kā arī teritorijā plānoto notekūdeņu / lietusūdeņu savākšanas sistēmas, Birojs pievienojas Ziņojuma autoru secinājumiem, ka Papildus Poligona teritorijā jau realizētajām darbībām uzsākot bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskais kompleksa darbību, nav paredzama grunts un ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitātes pasliktināšanās un papildus piesārņojuma nokļūšana vidē, savukārt vides stāvokļa uzraudzībai ir plānots monitorings (plašāks monitoringa

pasākumu apraksts ietverts Ziņojuma un šī Biroja atzinuma attiecīgajās nodaļās). Tomēr ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes mazināšanas pasākumu faktiskās nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverami obligāto nosacījumu kopumā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā piesārņojuma noplūdes nepieļaušanai, grunts un ūdens kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz grunts un ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitāti samazināšanai. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama (ievērojot to, ka prasības vides kvalitātes uzraudzībai ir saistītas ar vairākiem vides aspektiem, nosacījumi monitoringa prasībām un to pamatojums izklāstīts vienuviet šī Biroja atzinuma 6.4.5.apakšnodaļā „*Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings*”):**

- a) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas izslēdz atkritumu apsaimniekošanas zonās piesārņojuma noplūdi gruntī, tajā skaitā atbilstoša bioreaktora pamatnes saglabāšana un nodrošināšana, jaunu bioreaktoru izveides gadījumā – atbilstoša pamatnes izveide un nodrošināšana, izolējoša seguma Kompleksa teritorijā un atkritumu apsaimniekošanas laukumos izbūve/uzturēšana, lai Paredzētās darbības laikā nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, pazemes ūdeņos un virszemes ūdeņos, tajā skaitā atkritumu transportēšanas un apstrādes laikā.
- b) Ražošanas notekūdeņus un virszemes noteces ūdeņus jāsavāc un jāizmanto un jānovada atbilstoši Ziņojumā paredzētajam risinājumam, nodrošinot tā attīrīšanu. Nestandarta situāciju vai netipisku apstākļu pārvaldībai jāparedz un nepieciešamības gadījumā jānodrošina risinājumi piesārņoto notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai, īpašu uzmanību pievēršot perkolata apsaimniekošanai (tā apjoms un piesārņojuma pakāpe šobrīd ir uzskatāma orientējošu)
- c) Jānodrošina regulāra perimetrālā grāvja/kontūrgrāvja un notekūdeņu novadīšanas sistēmu uzturēšana, kā arī nepārtraukta attīrīšanas iekārtu darbība.
- d) Notekūdeņu apsaimniekošana vai tā pilnveidošana veicama vadoties no konkrēto analīžu rezultātiem, nepieļaujot piesārņojuma nonākšanu apkārtējā vidē.
- e) Ņemot vērā to, ka risinājums Poligona notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas un paņēmieni maiņai šī ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros nav bijis padziļināti vērtēts kā Paredzētās darbības iespējama alternatīva un tādējādi nav šī novērtējuma priekšmets, nav uzskatāms, ka šāds risinājums ietilptu Paredzētās darbības akcepta lēmuma, kas pieņemams saskaņā ar Novērtējuma likuma 21.pantu, tvērumā. Šāda risinājumu maiņa būtu būtiskas izmaiņas Poligona darbībā un bez padziļināta izvērtējuma, kas citu starpā nodrošinātu izvērsumu gan par tā lietderību, gan pamatotību un atbilstību vides aizsardzības un piesārņojuma samazināšanas principiem un labākajiem tehniskajiem paņēmieniem, nav pieļaujama.

6.4.4. Avāriju un negadījumu riski:

- 6.4.4.1. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, - pie tehnoloģiski pareizi īstenta ražošanas procesa Paredzētās darbības sagaidāmā ietekme uz vidi, tajā skaitā ietekme uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, grunti, cilvēku

veselību, ekosistēmām u.c. aspektiem ir nebūtiska un maznozīmīga. Novērtēts, ka būtiska nelabvēlīga ietekme ar Paredzēto darbību var būt saistāma galvenokārt tikai tehnisku vai organizatorisku negadījumu situācijās, savukārt to, vai šāda kritērija griezumā Paredzētajai darbībai piemīt būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi – noteic negadījumu varbūtība, iespējamais nevēlamo/negatīvo seku apmērs, kā arī gatavība nestandarta situācijām, galvenokārt jau to nepieļaušana un novēršana (iespēja identificēt ietekmes aspektus un nodrošināt tiem novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumus).

6.4.4.2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 „*Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem*”

2.4.punktu nevēlams notikums ir jebkuras negatīvas pārmaiņas objekta ekspluatācijas gaitā, piemēram, tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, neapzināta vai apzināta nepareiza ekspluatācija, kā arī citas novirzes no tehnoloģiskā procesa režīma vai ārējie faktori. Saskaņā ar minēto noteikumu 7.punktu rūpnieciskajai avārijai ir raksturīga apjomīga bīstamās vielas noplūde, ugunsgrēks vai sprādziens ražotnē, kas nekavējoties vai pēc kāda laika rada nopietnus draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam ražotnes teritorijā vai ārpus tās. Paredzētā darbība ir bioloģiski noārdāmu atkritumu pārstrāde un apsaimniekošana un šo Ministru kabineta noteikumu prasības tiešā veidā neattiecas uz Paredzēto darbību atbilstoši piedāvātajiem risinājumiem. Ziņojumā norādīts, ka viss atkritumu apjoms, kas šobrīd tiek ievests apglabāšanai Poligonā, tiks novirzīts uz SIA „Vides pakalpojumu grupa” apsaimniekoto atkritumu šķirošanas rūpnīcu. Ziņojumā sniegta informācija, ka atkritumu sastāvā var būt arī bīstamie atkritumi (0,2 līdz 0,5 % no kopējās nešķīroto sadzīves atkritumu masas). Līdz ar to Ierosinātājas Paredzētā darbība tieši nav saistīta ar bīstamiem atkritumiem un nav uzskatāma par tādu, kas kvalificētos kā rūpniecisko avāriju riska objekts, taču Birojs norāda, ka vienlaicīgi darbībā ar biogāzi ir jāsaglabā piesardzība un tās savākšanai un novadīšanai, kā arī konteineru ventilēšanai ir jānodrošina atbilstoša precīza drošības prasību un procedūras ievērošana.

6.4.4.3. Ziņojumā identificēts, ar kādiem negadījumu riskiem pie noteiktiem apstākļiem un to attīstības scenārijiem varētu būt saistīta Paredzētā darbība. Riska novērtējuma ietvaros Ziņojumā ir apskatītas galvenās ražošanas procesa stadijas, būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situāciju un secināts, ka galvenie ar bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanu saistītie riski ir sprādzienbīstamība, nejauša sprādzienbīstamu atkritumu klātbūtne bioloģiski noārdāmo vai nešķīroto atkritumu masā, ugunsgrēks (atkritumu aizdegšanās iekārtu darbības zonā, elektropreču lietošana personāla telpās u.c.), degvielas noplūde no transporta, kā arī personāla savainošanās, saindēšanās, saslimšana saistītās darbībās ar atkritumu šķirošanas un apstrādes procesu. Minētie riski var izpausties dažādās ražošanas procesa stadijās, kā atkritumu piegādes laikā, atkritumu izkraušanas un iekraušanas laikā, nešķīrotu atkritumu īslaicīgās uzglabāšanas laikā, atkritumu šķirošanas procesā, atšķīroto atkritumu un materiālu īslaicīgās uzglabāšanas laikā, kā arī atkritumu un materiālu izvešanas laikā, BNA pārvadāšanas, iekraušanas/izkraušanas laikā. Būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situācijas, ir identificēti sekojoši:

6.4.4.3.1. rūpnīcas personāla pieļautās kļūdas,

6.4.4.3.2. tehnoloģisko iekārtu aprīkojuma kļūdas un bojājumi,

6.4.4.3.3. elektroenerģijas padeves pārtraukums,

6.4.4.3.4. dabas stihijas,

6.4.4.3.5. apstrādājamo atkritumu sastāvs.

- 6.4.4.4. Ziņojumā veikta iespējamo nestandarta situāciju (elektroenerģijas pārtraukums, meteoroloģiskie apstākļi (ilgstošs karstums bezvēja apstākļos vai spēcīgs ilgstošs sals) vai citi ietekmējoši faktori) analīze, iespējamo seku apraksts, piesārņojuma bīstamības novērtējums, norādīti nepieciešamie pasākumi ārkārtas/avārijas situācijas novēršanai un veicamie pasākumi avārijas risku samazināšanai – gan attiecībā uz ēku projektēšanu, gan ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes automātiskās sistēmas ierīkošanu visās Kompleksa tehnoloģiskajās zonās, tehnoloģisko iekārtu aprīkošanu ar automātisko vadības un brīdināšanas sistēmu, darba drošības prasību ievērošanu personālam (instrukcijas, darba aizsardzības plāns, rīcības plāni avāriju gadījumos, apmācības, individuālie darba aizsardzības līdzekļi). Ziņojumā secināts, ka neviens no minētajiem nestandarta apstākļiem nav tik būtisks, lai tas ietekmētu bioreaktora darbību. Kompleksā paredzētais konteineru aprīkojums būs drošs pret sprādzienu iespējamību metāna-gaiss pārejas laikā, kad tiek atvērtas durvis un konteiners iztukšots. Lai novērstu eksplozīvas atmosfēras veidošanos konteineru piepildīšanas un iztukšošanas laikā, sistēmu paredzēts aprīkot ar augstas drošības ierīcēm.
- 6.4.4.5. Saskaņā ar Ziņojumu potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti ekspluatācijas noteikumi, organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai. Saskaņā ar Ziņojumā veikto riska analīzi, nepastāvēs ievērojami riski blakus Paredzētās darbības vietai esošajiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Ārkārtas situācijā paredzēts individuāli informēt blakus dzīvojošos iedzīvotājus un blakus esošo uzņēmumu darbiniekus.
- 6.4.4.6. Novērtējot Ziņojumu, Birojs var pievienoties Ziņojuma autoriem, ka pie nosacījuma, ja bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompleksā paredzētais tehnoloģiskais process un Paredzētajai darbībai noteiktie emisiju samazināšanas, procesu kontroles un ietekmes samazināšanas pasākumi atbilst Ziņojumā paredzētajiem, ar Paredzēto darbību saistītie negadījumu riski nerada priekšnosacījumu būtiskai nelabvēlīgai ietekmei uz vidi. Līdz ar to, Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu ir norādāms, ka Ierosinātajai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana un veicama darbinieku apmācība atbilstoši konkrēto darba vietu specifikai visiem identificētajiem riska faktoriem, nodrošinot gan atbilstošu darba un drošības aprīkojumu, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus, gan izstrādājot pasākumu plānus negadījumu nepieļaušanai un novēršanai. Bioreaktora un Kompleksa darbības tehnoloģiskajos procesā jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, detalizēti izstrādājot konkrētus nosacījumus apstrādājamo atkritumu pārkraušanai, pārstrādāšanai un apsaimniekošanai, lai nepieļautu avārijas situācijas, īpašu uzmanību pievēršot biogāzes savākšanai un novadīšanai uz sadedzināšanas iekārtām, kā arī konteineru ventilācijai, tajā skaitā „lieso” gāzu utilizācijai, lai nepieļautu sprādzienbīstamu vides izplatību un novērstu nelaimes gadījumus, tajā skaitā nepieciešams nodrošināt metāna koncentrācijas kontroli darba vidē. Ja tiek izvēlēta gāzes savākšanas tvertne jeb „gāzholdera” izbūve, nepieciešams izstrādāt detalizētus nosacījumus tā ekspluatācijai un precīzi tos ievērot Kompleksa ekspluatācijas laikā.

6.4.5. Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings.

- 6.4.5.1. IVN rezultātā ir novērtēta iespējamā Paredzētās darbības ietekme uz vides kvalitāti, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie posmi un aspekti, kuri var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai. Tāpat ir noteikti arī ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības ietekme nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Tai pat laikā

ir secināms, ka šādas ar Paredzēto darbību saistāmas ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no IVN gaitā novērtēto ietekmes mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei. Viens no šādiem papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei ir Paredzētās darbības ietekmju un vides stāvokļa monitorings.

- 6.4.5.2. Ierosinātājas esošajai darbībai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegtajā A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. RI 10 IA 0002 noteikts veicamais monitorings. Saskaņā ar Ziņojumu Ierosinātāja veic sekojošu monitoringu:
- 6.4.5.2.1. infiltrāta kontroli - infiltrāta daudzuma (reizi mēnesī), ķīmiskā sastāva (reizi ceturksnī) un infiltrāta savākšanas dīķa līmeņa mērījumi (reizi nedēļā);
 - 6.4.5.2.2. attīrītā infiltrāta ķīmiskā sastāva kontrole (reizi ceturksnī);
 - 6.4.5.2.3. bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās ieplūdē un izplūdē atsevišķi kontrolējami ķīmiskā sastāva komponenti infiltrātā (reizi nedēļā);
 - 6.4.5.2.4. virszemes ūdeņu kvalitātes kontrole novadgrāvī ap poligona teritoriju (reizi ceturksnī);
 - 6.4.5.2.5. virszemes ūdeņu kvalitātes kontrole poligona apkārtnē: fons augšpus poligona (reizi gadā), izplūde no poligona uz Daugavu (reizi ceturksnī), noteces noteikšana (3 reizes gadā);
 - 6.4.5.2.6. pazemes ūdeņu ķīmiskā sastāva (1 reizi gadā) un līmeņa (1 reizi gadā) kontroles mērījumi;
 - 6.4.5.2.7. poligona gāzes apjoma (reizi mēnesī) un kvantitatīvā sastāva (reizi mēnesī) mērījumi;
 - 6.4.5.2.8. apglabāto atkritumu izvietojuma mērījumi - apglabāto atkritumu slāņu augstumu, to izmaiņu un krātuves tīlpuma izmaiņu kontrole, izmantojot aerofotografēšanu (vienu reizi gadā);
 - 6.4.5.2.9. atkritumu sastāva kontrole ar reprezentatīvu paraugu šķirošanu un svēršanu (vienu reizi gadā);
 - 6.4.5.2.10. energoblokā gaisa emisijas mērījumi (reizi gadā vienā no skursteņiem, no pārējiem - aprēķinu ceļā).
- 6.4.5.3. Saskaņā ar Ziņojumā secināto, izvērtējot plānoto darbību specifiku un kopējo poligona darbības tehnoloģisko shēmu pēc paredzētajām izmaiņām - bioreaktora un bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa būvniecību un to darbības uzsākšanu, lielākā daļa no esošo monitoringu veidiem ir saglabājama. Norādīts, ka izmaiņas, atkarībā no situācijas, iespējamās infiltrāta sastāva kontrolei pirms ieplūdes un pēc izplūdes bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās, kā arī attīrītā infiltrāta ķīmiskā sastāva kontroles vietai, savukārt, ja tiks noslēgts līgums par poligona teritorijā radītā infiltrāta nodošanu SIA "Rīgas ūdens" apsaimniekotajā Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā būs nepieciešams veikt infiltrāta ķīmiskā sastāva kontroli pirms novadīšanas Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā.
- 6.4.5.4. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai paredzēts, ka Paredzētās darbības tehnoloģisko procesu nodrošināšanai nepieciešami noteiktas kvalitātes izejmateriāli, šajā gadījumā bioloģiski noārdāmo atkritumu sastāvā jānodrošina vismaz 70 % bioloģiski degradējamu jeb organiskas izcelsmes materiāla. Šo nosacījumu nodrošināšanai Ierosinātāja plāno veikt atšķīrotā materiāla paraugu testēšanu 1 reizi nedēļā SIA "Vides pakalpojumu grupa" laboratorijā, kur nodrošinās atšķīrto bioloģiski noārdāmo atkritumu sastāva analīzes veikšanu, veicot bioloģiski noārdāmo atkritumu kvalitatīvā sastāva un kvantitatīvo raksturlielumu analīzes, kā arī atšķīrotā materiāla sastāva kontrole paredzēta

arī no komersantiem savāktu atkritumu šķirošanas līnijā atšķīrotajiem bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem.

6.4.5.5. Trokšņu monitorings, smaku emisiju monitorings un gaisu piesārņojošo vielu emisiju monitorings netiek paredzēts, tomēr atsevišķos gadījumos, pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā nav izslēgta nepieciešamība veikt papildus mērījumus, uz ko norādīts jau citviet šajā Biroja atzinumā. Biroja vērtējuma bioreaktora izveide rada salīdzinoši nelielas izmaiņas esošajā Poligona darbībā, savukārt Kompleksa izbūve būs saistīta ar lokāli nozīmīgākām izmaiņām un tādējādi prasīs detalizētākus gan ieregulēšanas - palaišanas darbus, gan detalizētāku uzmanību perkolata apsaimniekošanai un visa Kompleksa ritmiskai darbības nodrošināšanai, kas atkarībā no palaišanas - ieregulēšanas darbu rezultātiem var prasīt arī monitoringa precizēšanu vai papildināšanu.

6.4.5.6. Novērtējis Ziņojumu, sabiedrības un iesaistīto institūciju un pašvaldību pārstāvju viedokļus, kā arī iepazīties ar Ierosinātās plānoto sistēmu Paredzētās darbības ietekmju un apkārtnes vides stāvokļa monitoringam, Birojs no vienas puses secina, ka veiktie aprēķini un novērtējums neliecina, ka Paredzētās darbības rezultātā, ievērojot visus Ziņojumā norādītos tehnoloģiskos paņēmienus emisiju novēršanai un samazināšanai, varētu rasties vides piesārņojums, kas pārsniegtu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Vienlaikus jāatzīmē, ka šai teritorijā būtisks ir esošais vēsturiskais piesārņojums. Atbilstoši Ziņojumā norādītajai informācijai pašlaik nav plānota tā sanācija. Paredzētās darbības pie pareizas visu paredzēto pasākumu veikšanas un nodrošināšanas nevar radīt jaunus grunts un līdz ar to gruntsūdens un pazemes ūdens piesārņojuma draudus. Tai pat laikā Biroja vērtējumā ir nepieciešams regulāri sekot līdzi esošā vēsturiskā piesārņojuma izplatībai, tā stabilizācijai, lai nepieciešamības gadījumā lemtu par papildus pasākumu veikšanu. Ražošanas un lietus notekūdeņus no asfaltētajām teritorijām paredzēts savākt atdalītās slēgtās kanalizācijas sistēmās un novadīt uz atsevišķām attīrīšanas iekārtām pirms to nonākšanas vidē. Pirms ražošanas notekūdeņu novadīšanas kopējā Poligona kanalizācijas sistēmā tiem paredzēta kvalitātes kontrole. No Paredzētās darbības teritorijas savāktie un attīrītie lietusūdeņi tiks novadīti Poligona perimetrālajā grāvī/kontūrgrāvī, pirms to ieplūdes veicot to kvalitātes kontroli. Trokšņu mazināšanai visas darbības ar atkritumiem, tajā skaitā Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantojamā autotransporta kustība notiks tikai dienas un vakara laikā. Lai mazinātu iespējamās smaku un gaisu piesārņojošo vielu emisijas, visas darbības ar bioloģiski noārdāmo atkritumu materiālu paredzēts veikt pēc iespējas slēgtās tehnoloģiskajās iekārtās vai segšanai paredzētos objektos (bioreaktors). Atšķīrotos bioloģiski noārdāmos atkritumus līdz dienas beigām paredzēts pilnībā izvest no bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa iekārtām (konteineriem) un šķirošanas līnijām uz Poligonu/bioreaktoru, kā arī veikt virsmas ikdienas pārsegšanu pēc darba beigām (bioreaktors). Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir norādāmi nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:

- a) Paredzētā darbība un vides kvalitātes monitorings veicams atbilstoši Ziņojumā norādītajam, tajā skaitā veicot gruntsūdens stāvokļa, virszemes stāvokļa, ražošanas notekūdeņu un lietus ūdeņu kvalitātes monitoringu atbilstoši Ziņojuma autoru ieteikumiem un Ziņojuma 8.nodaļā un 9.pielikumā norādītajam.
- b) Jānodrošina esošais gruntsūdens un pazemes ūdens horizontu monitorings, nepieciešamības gadījumā, ja tiek precizēts vai mainīts monitorings, konkrētās paraugu ņemšanas vietas un rādītājus jāsaskaņo ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi piesārņojošās darbības atļaujas grozījumu sagatavošanas gaitā. Monitoringa rezultāti iesniedzami arī Stopiņu novada domei un Rīgas pilsētas domei.

- c) Papildus iepriekš minētajam monitoringa nosacījumi var tikt precizēti atkarībā no Kompleksa palaišanas – ieregulēšanas darbu rezultātiem, kam nosacījumi paredzami piesārņojošās darbības atļaujā.
- d) Atbilstoši Ziņojumā norādītajam un papildus šajā Biroja atzinumā noteiktajam, argumentētu iedzīvotāju sūdzību gadījumā veicama arī trokšņa un pie nepieciešamības gaisu piesārņojošo vielu un smaku emisiju mērījumi, to rezultātus iesniedzot Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē.
- e) Ja saskaņā ar mērījumu vai monitoringa rezultātiem bioreaktora un/vai bioloģiski noārdāmo atkritumu apstrādes tehnoloģiskā kompleksa darbības laikā tiek konstatēti būtiski atšķirīgs vides kvalitātes stāvoklis kā IVN gaitā prognozētais un novērtētais, nekavējoties uzsākami pasākumi, lai veiktu piesārņojuma iemesla identificēšanu, nodrošinātu ietekmes novēršanas pasākumus un saņemtu Pārvaldes nosacījumus darbības turpināšanai, grozot piesārņojošās darbības atļauju.

Birojs, sniedzot šo atzinumu, nav konstatējis tādas apstākļus, kas būtu par pamatu pilnībā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību, tai pat laikā darbība ir iespējama tikai ievērojot gan Ziņojumā paredzētos, gan Biroja noteiktos obligātos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, ja tiek saņemts paredzētās darbības akcepts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Direktors

A. Lukševics

2015.gada 14. decembrī

